

Redakcja i Administracja
w ŁODZI,
Al. Kościuszki 41
TELEFON 28.
Konto P.K.O. 60594.
Red. przyjmuje od 11-1:
Art. i listów anonimowych
nie umieszcza się.

Łódź.

Cena numeru
25 gr.

Cena prenumeraty
w Łodzi:

Mies. z dod. ilust. 4,20 gr.
Dla rob. 3,70 gr.
Odnoś. do dom. 30 gr.
Z przes. pocz. 20 gr.
Mies. z dod. ilust. 5,20 gr.
Poza Łódź egz. 27 gr.

Należność pocztowa
opłacona ryczałtem

ROZWIÓJ

DZIENNIK NIEZALEZNY OD ZADNEJ PARTJI.

Niedziela dnia 12 września 1926 r.

Dziś i dni następnych.

CASINO

Dziś i dni następnych.

Najnowsze arcydzieło znakomitej wytwórni Albatros w Paryżu,

Znakomity artysta teatru **Mikołaj Rymski** i urocza **Zuzanna Bianchetti**
Stanisławskiego w Moskwie

w najnowszej swej kreacji wielkim dramacie p. t.

Kawał nieboszczyka

Reżyserja Sergiusza Nadziejdina — Przepyszna wystawa! — Porywająca gra! — Akcja odgrywa się na morzu i w teatrze.

Początek przedstawień o godz. 2-ej. Od 2-4 wszystkie miejsca po 1 złoty i 50 groszy.

Największe arcydzieło kinematograficzne p. t.

„POTOP”

Wielki monumentalny dramat, niewidzianych dotąd wrażeń, okropności i piękna duszy. W obrazie tym jesteśmy naocznyimi świadkami „Potopu”, który nawiedził miasto Johastan, podczas filmowania tego arcydzieła i wielkimi falami „Rozpętanych żywiołów” zabił kilkadziesiąt miast w których znalazło śmierć 12000 osób.

W rolach głównych **Georg O’Brein, Florence Gilbert, Jeanette Geynor**

Dziś powtórzenie premjery.
Początek o godz. 3-ej,

Nad program: „Nogi w Ruch” 2 aktowa farsa.

7264-

LUNA

Samson cyrku

Potężny film awanturczo-salonowy
W roli głównej najsilniejszy człowiek świata

Bonomo

Jutro premjera. **Henny Porten**

W najnow-
szej kreacji
p. t.

Róże Południa

Nad program: Uroczystości jubileuszowe Łódzkiej Straży Ogniowej. 6271-

Dziś po raz ostatni

Teatr-Swietliny
„NOWOŚCI”

Dziś! Arcydzieło światowe p-g H. BALZACA „Eugenja Grandet”
Tragedja serc ludzkich w 10 wielkich aktach.

W inscenizacji nieporównanego reżysera REX INGRAMA, w obrazie p. t.

„Drugi grzech śmiertelny” Rudolf VALENTINO

Bożyszcze całego świata niedźszalowany

oraz ALICE TERRY i RALF LEWIS.

UWAGA: Do każdego biletu na seansy wiecz. dodajemy bezpl. portrecik Rud. Valentino
Nad program: 2 akty perlitego humoru Charlie Chaplin

Kino Dom Ludowy.

Przejazd 34.

D Z I S.

D Z I S.

„Za jedną noc”

wstrząsający dramat z życia oficerów ang.
w Afryce.

Nad program: Dwa wesela Abd-el-Krima;
farsa w 2 aktach,

Ceny miejsc na wszystkie przedstawienia
we wszystkie dni

I m. 60 gr. II m. 30 gr. III m. 20 gr.

Pracownia sukien i okryć „PANI”

pod fachowym i artystycznym kierunkiem

St. Szymanko i E. Hellerowej ul. 6-go Sierpnia № 28. 6295-

Przyjmuj. zamówienia z własnych i powierzonych materiałów,

Ceny umiarkowane.

Dla pań pracujących ustępstwo.

Miejski Kinematograf Oświatowy

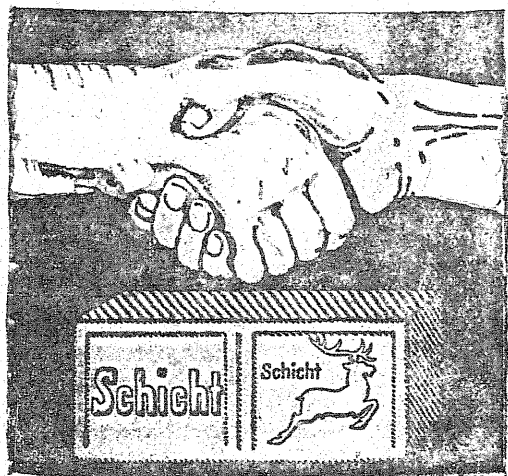
Od wtorku dn. 7 do dn. 14 września r.

Dla doświadczonego **Veritas Vincit** (Prawda zwycięża)

Trylogja dramatyczna w 3 akt. z prologiem

Dla młodszych **Najnowsze Przygody**

Tarzana wśród małp

Nierozłączne

znaki ochronne

JELEŃ SCHICHT

są najlepszą gwarancją dobroci i czystości mydła.

Kto dba o bieliznę i o ręce, kto pragnie oszczędzić sobie trudu, niech nie pozwala mówić sobie, że inne mydła są równie dobre niech żąda tylko najlepszego

mydła **Jeleń Schicht**,
6007

Szkoła tańca

St. Zaborskiego

(Naratowicza 31, I piętro, front)

przyjmuje zapisy na lekcje

Rytmiki, dla dzieci i dorosłych,

Tanców nowoczesnych.

Mazura i innych tanców polskich oraz na

Kursy baletowe.

(tańce sceniczne dla artystów i amatorów)
Zgłoszenia codziennie od 3-4 i od 7-9 wiecz.
Lecje od 20 września 6357—

Baczność P. Rolnicy!

Widzewska Spółdzielnia w Łodzi ul. Rokicińska 53, posiada około 300 korcy oryginalnego żyta Wierzbiańskiego do siewu które życzącym sobie go nabyć wymieniać będzie biorąc po 5 ćwierci za korzec. 6194—

Nauczyciel tańca

WITOLD LIPINSKI

powrócił i przyjmuje zapisy na lekcje
Ewangelicka 17, m. 4.

K T O

kupuje meble nie zwiedziwszy
mego magazynu popełnia

BŁĄD gdyż tylko ja
posiadam wielki
wybór wszelkich mebli

po cenach konkurencyjnych. 6124—

L. Nasielski

tylko Piotrkowska No 9.

I piętro front. — Telefon 47-09

UWAGA! Żadnej filii nie posiada
Warunki najdogodniejsze

A narchiści włoscy działają.

Zamach na Mussolini'ego.

Sprawcą zamachu był włoski anarchista. Mussolini wyszedł z zamachu bez szwanku

Rzym, 11-9 (pat)

Dziś o godz. 10 przed południem obrabiacz kamieni, osiemnastoletni Ermeti Giovannini rzucił bombę na samochód, którym Mussolini jechał przez Plac Porta Pia do pałacu Chigi Bomba uderzyła w boczną szybę samochodu, poczem spadła na ziemię, gdzie wybuchła. Samochód Mussolini'ego pojechał dalej. Czterech przechodniów, rannych odłamkami szkła, odwieziono do szpitala. Sprawcę zamachu natychmiast aresztowano. Według jego zeznań, urodził się on w Castelnuovo Di Garfagnana w r. 1908 i dziś rano przybył bez paszportu z zagranicy. Mussolini wyszedł z zamachu bez szwanku i po przybyciu do pałacu Chigi rozpoczął swą zwykłą pracę.

Rzym, 11-9 (pat)

Wiadomość o zamachu rozeszła się bardzo szybko, wywołując niezwykle wzburzenie wśród warstw ludności.

Księżna Aosta, ministrowie, szefowie miasta i inni udali się do pałacu Chigi w celu złożenia Mussoliniemu gratyfikacji. Premier przyjął ponadto funkcjonariuszy ministerstwa spraw zagranicznych oraz szefa gabinetu markiza de Calboli, który wręczył mu bukiet z szarfami o barwach narodowych.

O godz. 13,10 premier opuścił pałac Chigi, witany entuzjastycznie przez tłumy ludności, i powrócił do Villa Torlonia.

W Watykanie otrzymano wiadomość o zamachu około 11,30 Monsignore Pizzardo, zastępujący podsekretarza stanu, zakomunikował tę wiadomość papieżowi, który znajdował się wówczas w swej bibliotece prywatnej. Ojciec Święty, głęboko wzruszony, złożył podziękowanie Bogu za unicestwienie potwornej zbrodni i wyraził życzenie, aby złożono w jego imieniu Mussoliniemu

osobiste gratulacje.

Rzym, 11-9 (pat)

Dyrektorjat narodowej partii faszystowskiej wydał oświadczenie do czarnych koszul, oznajmiając, że Bóg ocalił raz jeszcze Włochy. Mussolini, nie doznawszy żadnych obrażeń, objął natychmiast swoje stanowisko na celnego zwierzchnika, wydając rozkaz, aby nie stosowano żadnych represji.

Dyrektorjat dodaje od siebie, że należy usłuchać rozkazu szefa, który sam jeden tylko może sądzić.

Oświadczenie kończy się okrzykami na cześć Włoch i Mussolini'ego.

Wiedeń, 11-9 (pat)

Pisma donoszą, że sprawca zamachu na Mussolini'ego Ermeti Giovannini jest anarchista i przybył do Rzymu z Marsylii. Oprócz bomby, rzuconej pod samochód Mussolini'ego, miał on jeszcze przy sobie drugą bombę. Sprawcę zamachu zatrzymał zamiatacz ulicy, który rzucił się za nim, jakkolwiek został podczas wybuchu bomby ranny.

Wiadomość o zamachu na Mussolini'ego wywołała w Rzymie i w całym Włoszech wielkie wzburzenie.

Wkrótce po wypadku zjawili się w pałacu Chigi przedstawiciele dyplomatyczne poszczególnych państw w celu złożenia Mussoliniemu gratulacji z powodu szczęśliwego ocalenia.

Pisma donoszą, że z pośród rannych w czasie zamachu osób jedna zmarła.

Berlin, 11-9 (pat)

„Vossische Zeitung“, omawiając wiadomość o zamachu na Mussolini'ego stwierdza, że poważni przeciwnicy dyktatora Włoch zdają sobie sprawę z następstw, jakie pociągnęłyby za sobą udanie się zamachu i dochodzi do wniosku, że sprawca zamachu niema żadnych współników.

W warunkach obecnych Polska nie powinna zaciągać pożyczki

Oświadczył prof Kemmerer

Warszawa, 11-9

Prof. Kemmerer ukończył już swoje studia w Polsce i przedłożył rządowi swoje opinie o sanacji finansów w Polsce.

TREŚĆ TEJ OPINII NIE JEST WIADOMA, jednak, według obiegających pogłosek, prof. Kemmerer w obszernych swoich wywodach dzieli sprawę sanacji sytuacji gospodarczej w Polsce na dwie części: skarbową i życia gospodarczego. W stosunku do pierwszej, prof. Kemmerer jest zdania, że kapitał zagraniczny bardzo chętnie i w szerokim zakresie zaangażuje się w życie gospodarcze Polski, jednakże PROF. KEMMERER JEST ZDANIA, ŻE SKARB PO-

WINIEN WŁASNEMI SIŁAMI PRZEPROWADZIĆ RÓWNOWAGĘ BUDŻETU. GDYŻ ZACIĄGANIE POŻYCZKI W OBECNYCH WARUNKACH JEST NIEMOŻLIWE I MOŻE MIEĆ WYNIKI RACZEJ UJEMNE.

Według opinii sfer gospodarczych, cały szereg poważnych przedsiębiorstw amerykańskich żywo interesuje się wynikami misji prof. Kemmerera uzależniając się od jego opinii. — M. in. znane przedsiębiorstwo Baldwin, które w swoim czasie dostarczyło Polsce parowozów za 7 milionów dolarów, projektuje pobudowanie kilku nowych linii kolejowych w Polsce.

Warszawa i Kraj.

(Od własnego korespondenta „Rozwoju”
Warszawa, 11 września.)

Wstrzymanie wysiedlań obcych z Polski do Rosji

W związku z dekretem, wydanym przez rząd o cudzoziemcach, ministerstwo spraw wewnętrznych wstrzymało wszystkie przymusowe wysiedlenia poza granicę wschodnią Polski, osób nie posiadających obywatelstwa polskiego. Stan ten trwać ma do 31 grudnia 1926 r. t. j. do czasu, kiedy stosunek tych osób do obywatelstwa polskiego będzie ostatecznie ustalony.

Wojownicze zamiary lewicy sejmowej

Głady zwyczajnej sesji budżetowej Sejmu — nacechowane będą namiętną walką o ordynację wyborczą do ciał ustawodawczych. Kluby lewicowe uzależniają swój stosunek do Rządu p. Bartla od jego negatywnego stanowiska wobec jakichkolwiek proponowanych przez centrum lub prawicę zmian w ordynacji wyborczej. Mają one również zamiar wystąpić osro przeciwko stanowisku zajętemu przez ministra Staniewicza w sprawie reformy rolnej i jej praktycznego rozwiązania przez obecny Rząd.

Skargi komunistów polskich.

Komunistyczna partja Polski i Litwy ogłosiła w Moskwie manifest atakujący Polskę i marsz. Piłsudskiego, zarzucając Polsce zamiary wojenne w stosunku do Litwy. Komuniści litewscy twierdzą, że litewska narodowa demokracja i koła klerykałne na Litwie chcą się oprzeć na Polsce, ażeby zważyć obecny rząd lewicowy w Kownie. Jest to oczywiście nieprawda, gdyż właśnie w obecnym rządzie ujawniły się tendencje do zbliżenia z Polską.

Niepowodzenie eksksiedza Oraczewskiego w Piotrkowie

Onegdajszy odczyt Oraczewskiego zgromadził nieliczną publiczność. Toteż prelegent zajął się gorzko, że tak został potraktowany w swym rodzinnym mieście Piotrkowie.

Niefortunne zabiegi sanatorów

Poszukiwanie „najwłaściwszego” kandydata dla obsadzenia stanowiska wojewody poznańskiego trwa niezmordowanie w dalszym ciągu. Pp. Raczkiewicz i Sołtan zrezygnowali w najbardziej kategorycznej formie z proponowanego im przeniesienia na to stanowisko. Według ostatnich informacji p. wojewodzie Sołtanowi objęcie tego stanowiska zaproponowano ponownie w sposób taki, że nie będzie on w stanie odmówić.

Panama w Gdyni

Wyszły na jaw dowody niesolidności firm, prowadzących budowę portu gdynińskiego. Cztery telfasobety nowe kesony, dostarczone przez konsorcjum polsko-francuskie, popękały i zostały zniszczone przy wypuszczaniu do wody.

WYRZEDAŻ

po cenach niższych, trem, tualet luster wiszących w wielkim wyborze za gotówkę i na raty. Uwaga: przyjeżdżaj do niklowania wszelkie części. Jan Candryk Łódź, ul. Piotrkowska 255. 6118

Czarna Psyche

WAGR. 22 MED. W. 1909
Usuna rudy kłanie, przyszcie, piegi, zmarszczki i t.p.
Nadaje świeżość, czystość i aksamitną miękkość cerze.
Stworzone w Niemczech.
Zadaje w składkach i w aptekach.

Po ostatnich posunięciach w Genewie.

Polska nie zrezygnowała z miejsca w Radzie Ligi

Oświadczył min. Zaleski przedstawicielowi „Prager Presse“

Praga 11-9 (pat)

Jak donosi „Prager Presse”, min. Zaleski w rozmowie z genewskim korespondentem tego dziennika oświadczył co następuje: Wejście Niemiec do Ligi Narodów tworzy bezsprzecznie jeden z najważniejszych etapów w historii Ligi Narodów. Niemcy wchodzą do wielkiej rodziny narodów i przyjmują na siebie wielkie i uroczyste zobowiązania utrzymania pokoju i wspólnej pracy nad wielkim dziełem porozumienia i międzynarodowej zgody w myśl postanowień paktu Ligi Narodów.

Organizacja genewska daje swoim członkom pewne prawa, ale też nakłada na nich cały szereg obowiązków, które są tem większe, im większe jest państwo. Niemcy przyjęły te zobowiązania z zupełną świadomością tego faktu. Stają one w szeregu tych państw, które przyjęły za podstawę życia międzynarodowego wielkie zasady „karty genewskiej”.

Nowy element wchodzi do życia politycznego Europy, a gwarancje pokojowe, przyrzeczone w pakcie Ligi, zbliżają się do urzeczywistnienia. Z ostatnich wydarzeń na terenie Ligi, cieszy się przede wszystkim Polska. Nie chce ona nic innego, jak współpracować otwarcie i lojalnie z Niemcami dla usunięcia wszystkich nieporozumień, które nie są trudne do usunięcia. Nie należy przeceniać znaczenia niektórych faktów między Polską a Niemcami.

Szczególnie ucierpiały stosunki handlowe

we między obu państwami. Trudności te są w wielkim stopniu wynikiem ogólnego kryzysu gospodarczego, który obecnie istnieje prawie we wszystkich państwach Europy. Mam nadzieję, iż atmosfera genewska również pod względem psychologicznym wpłynie dodatnio na wzajemne stosunki obu narodów. Co się tyczy Polski, to jesteśmy w każdej chwili gotowi uregulować nasze stosunki handlowe z naszymi sąsiadami na podstawie słuszności i równości.

Polska domagała się stałego miejsca w Radzie Ligi Narodów. Nie miałoby celu wyłuszczać obecnie argumenty, któreby można przytoczyć dla poparcia naszego prawa. W żadnym razie nie zrezygnowaliśmy z naszego postulatu. Należy zrozumieć, iż podstawą naszych postulatów nie jest kwestja prestige'u, ale że wymagają tego słusznego interesy Polski.

Nie chcemy obecnie powiększenia trudności, ani też uniemożliwienia kompromisu. Polska życzy sobie postępu i rozwoju Ligi Narodów i nie uczyni nic, co mogłoby grozić istnieniu Ligi.

W każdym razie nie mogę zataić, iż polskiej opinii publicznej trudno będzie pogodzić się z faktem, iż Polska nie otrzymała stałego miejsca. Powtarzam: zrobiliśmy w interesie pokoju wszystko, co tylko było możliwe i ponieśliśmy ciężkie ofiary. Jesteśmy szczęśliwi, iż potrafiiono ocenić naszą współpracę i lojalne postępowanie.

W oczekiwaniu dalszych wydarzeń.

Przed rozstrzygnięciem podziału miejsc.

Genewa, 11-9 (pat)

Prace Zgromadzenia Ligi Narodów odbywały się w ciągu soboty przedpołudniem w dalszym ciągu w łonie komisji, które odbyły cały szereg posiedzeń.

Gdańsk, 11-9 (pat)

„Danziger Neueste Nachrichten” donosi z Genewy: Jak słyhać, komisja Ligi Narodów obradująca nad sprawą ponownego wyboru niestałych członków Rady Ligi Narodów, zakończy dzisiaj wieczorem ostatecznie swoje prace. Oczekują powszechnie, że komisja ta aprobuje propozycje, wypra-

cowane w tej mierze przez komisję reorganizacyjną, z nieznaczными poprawkami natury drugorzędnej.

Na poniedziałkowym posiedzeniu plenarnym Ligi Narodów zapasć ma w tej sprawie ostateczna decyzja. W poniedziałek po południu a najpóźniej we wtorek przedpołudniem plenarne zgromadzenie Ligi dokona wyboru nowych niestałych członków Rady Ligi, tak, że już we wtorek popołudniem będzie się mogło odbyć pierwsze posiedzenie Rady w nowym składzie.

Dyrekcja Gimnazjum Humanistycznego

C. WASZCZYNSKIEJ

Zielona 15 Telefon 19-00.

podaje do wiadomości Sz. Rodziców i Opiekunów, że lekcje i EGZAMINY WSTĘPNE rozpoczną się 15 września.

• Zapisy przyjmuje kancelarja codziennie od 9 do 13-ej.

• Nowe kandydatki zechcą zgłosić się 13-go (w poniedziałek) o godz. 10 rano dn. lekarsza szkolnego. 6:48—

Dla nas sympatja - dla nich miejsce.

Po zwycięstwie Niemiec w Genewie.

Łódź, dnia 11 września

Traktat locarneński wydaje owoce. Niemcy, które mimo doznanej w wojnie światowej klęski nie straciły ani pewności siebie, ani prastarej, na zawsze zrosniętej już z ich naturą olbrzymiej buty, zaczynają wygrywać atuty jeden po drugim. Kunsztowna, po mistrzowsku prowadzona gra polityczna obecnie zwłaszcza od czasu objęcia urzędu ministra spraw zagranicznych przez Stresemanna, zmuszała niejako państwa Europy, a szczególnie Anglię do coraz to większej konieczności liczenia się z Berlinem. Anglia też była głównym rzecznikiem Locarna, jej stanowiska zawdzięczają Niemcy swoje dzisiejsze powodzenie.

Nie miejsce teraz rozważać przyczyny które skłaniały Anglię do tego kokietowania zrazu a potem aż nadto jaskrawego popierania swych niedawnych najzacieśszych wrogów. Przyczyny te są zresztą zbyt dobrze znane. Kierowały Anglią nietylko względy czysto politycznej natury mające na celu podkopanie wzrosłego po Wersalu a dla Anglii niezbyt miłego znaczenia Francji, odgrywały tu także zapewne rolę i czynniki o charakterze sentymentalnym: wspólność rasy i chęć przeciwstawienia się rasom romańskiej i słowiańskiej.

Pomijając jednak przyczyny — stwierdzamy, że stoimy wobec faktu dokonanego.

Niemcy weszły nie tylko w skład Ligi Narodów, ale, co więcej otrzymały stałe miejsce w jej Radzie, a więc w instytucji, kierującej nieomal dosłownie losami polityki całego świata. Stał się fakt, który jeszcze trzy lata temu był nie do pomyslenia.

Dzisiaj Niemcy rozpierają się w wygodnym fotelu i z tryumfem patrzą dookoła. A triumf to tem większy, że wejście ich do Rady poprzedziła musiła zmiana statutu Rady Ligi, która uchwalić musieli, ci którzy wczoraj jeszcze byli ich zwycięscami i dawali im do podpisu pełen upokorzenia traktat wersalski.

Im większa jednak pewność Niemiec im większa świadomość z ich strony ich triumfu, tem większa powinna być czujność polityki tych państw, przeciw którym akcja Niemiec może być rozpoczęta w sposób agresywny w pierwszej linii Francji i Polski.

Berlin bowiem nigdy nie zapomni Francji traktatu wersalskiego, okupacji Rubry a zwłaszcza utraty Alzacji i Lotaryngji, nie przeboleje Berlin nigdy Pomorza i Poznańskiego, a odzyskanie Górnego Śląska będzie jego wiecznym pragnieniem.

Dążenie zatem do rewizji granic — oto do czego zmierzać będzie polityka niemiecka, a fotel członka Rady Ligi stać się może, a nawet stanie się z pewnością wygodnym terenem do przeprowadzania ich planów.

Teraz zatem czujność jest koniecznym, jedynym nakazem polityki tak Francji jak Polski.

Polityka polska tym razem nie po-

szła po linii prawdziwego interesu państwa. Zbyt łatwo ustąpiła ze słusznych żądań przyznania jej stałego miejsca w Radzie Ligi bo tylko to miejsce, jak słusznie zauważył krakowski „Głos Narodu“ zapewnić nam może skuteczną obronę przed Niemcami na terenie gensewskim.

Wysunięcie żądania otrzymania miejsca pół-stałego z prawem reelekcji po 3 latach jest jednak już granicą, której polityka polska bronić musi, bo tego wymaga jej interes prawnopństwowy, bo to jest warunkiem niemal jej spokojnego rozwoju.

W tych żądaniach Polska będzie już nieugięta i stanowisko Polski zyska zrozumienie. Już fakt, że na plenum zgromadzenia mimo uprzedniej przeciwnej tendencji głosowano równocześnie nad sprawą utworzenia stałego miejsca dla Niemiec i stworzenia trzech miejsc pół-stałych, świadczy o powodzeniu polityki polskiej. Wprawdzie jeszcze pozostają dwie bardzo ważne sprawy, a to dyskusja w komisji prawno-konstytucyjnej już z udziałem Niemców nad repartycją miejsc reelekcyjnych, oraz głosowanie w plenum zgromadzenia, wymagającym większości dwóch trzecich głosów, to jednak można się spodziewać, że tutaj rów-

nież nasza akcja spotka się z powodzeniem zwłaszcza że rzecznik przeciwników rozszerzenia rady a zarazem obrońca suwerenności zgromadzenia, delegat szwajcarski Motta, opracował raport, przychylny się do żądań polskich. Prasa zagraniczna, a zwłaszcza prasa francuska, jak z jednej strony nie wyraża zadowolenia z powodu wejścia Niemiec do Rady Ligi, uważając, może słusznie, że Francja wygrała wojnę, ale Niemcy odnoszą z tego największe korzyści, tak z drugiej strony nie kryje swych sympatii dla Polski i wyraża przekonanie, że Polska miejsce pół-stałe musi otrzymać.

Najbliższe dni przyniosą rozstrzygnięcie tej sprawy. Opinia Polska z natężeniem śledzić będzie rozwój wypadków, ale równocześnie z godnością i powagą oczekiwać będzie ostatecznego załatwienia.

Polska w imię dobra powszechnego poczyniła niejedno już ustępstwo, to też ma prawo wierzyć że słuszne jej żądania będą spełnione. Nie będzie bowiem to nawet ustępstwem na rzecz Polski, będzie tylko zagwarantowaniem pokoju w Europie, a wszakże to jedynie jest i powinno być przedwodnią myślą całej działalności Ligi Narodów.

K.O.

LISTY z S. F. S. R.

Drobiazgi sowieckie.

(Od własnego korespondenta „Rozwoju“)

MOSKWA WE WRZEŚNIU.

POŁOŻENIE SPECJALISTÓW W ROSJI SOWIECKIEJ.

Leningradzki centralny komitet wykonawczy rosyjskiego stronnictwa komunistycznego opracował w tych dniach nowe przepisy co do przydziału mieszkań obywatelom Leningradu. W myśl nowych przepisów osoby ciężko chore, i t. zw. „specy“ (specjalności) otrzymać mają pokoje dodatkowe.

ORYGINALNY PROTOKÓŁ Z POSIEDZENIA C.K.W.

Pisma samarkandzkie zamieściły oryginalne sprawozdanie z posiedzenia miejscowego Centralnego Komitetu Wykonawczego stronnictwa komunistycznego.

„Wysłuchano referat o stanie zbiorów, ale postanowiono, przez wzgląd na to, iż referent na posiedzenie nie przyszedł — referatu nie wysłuchać, lecz sprawę tę odroczyć do przyszłego posiedzenia. W dalszym ciągu rozpatrywano plan gospodarczy, przyczem powzięto decyzję, by — przez wzgląd na nieobecność referenta — sprawę tę odroczyć również do następnego posiedzenia“. W tym samym sensie zaprotokółowano cały szereg innych doniosłych punktów dziennego porządku.

KONKURS NA NAJGORSZĄ KSIĄŻKĘ.

Pismo moskiewskie „Na literaturnom postu“ rozpisało w tych dniach ciekawy konkurs „na najgorszą książkę w ZSSR“. Konkurs obejmuje całą belestrystykę, literaturę historyczną, estetyczną, pamiętnikową, poszczególne dziedziny literatury filozoficznej i t.d. Wszystkie nadesłane prace rozpatrywane będą przez 4 sekcje. Pierwszej sekcji przekazane będą wszystkie ideowo-szkodliwe książki, t. zw. książki o treści „burżuazyjnej“, pornografja i t. d.

Druga sekcja rozpatrywać będzie prace, których treść nie odpowiada zasadniczym warunkom literatury; do kategorii tej zaliczyć należy prace autorów, którzy nie wiedzą, co piszą, lub którzy świadomie piszą rzeczy nieprawdziwe i t.d. Trzecia sekcja obejmuje książki z punktu widzenia li-

teratury bezwartościowej, wreszcie do kompetencji sekcji czwartej należeć mają książki nieodpowiednio wydane, drukowane na złym papierze, nieładnym i niewyraźnym drukiem itd. Nagrodę otrzyma ten, kto określi, która książka jest najgorsza, i twierdzenie swoje logicznie umotywuje. Każda sekcja wyznaczyła na najgorszą książkę swoją własną nagrodę, a prócz tego będą dwie nagrody, wspólne dla wszystkich czterech sekcji.

MAUZOLEUM Z DOBY TAMERLANA.

„Raboczaja Gazeta“ donosi, że kazakstański komitet wykonawczy sprzedał pewnemu przedsiębiorstwu brukarskiemu niezmiernie cenną pamiątkę historyczną, mauzoleum z czasów Tamerlana za 100 rubli. „Raboczaja Gazeta“ protestuje przeciwko temu niekulturalnemu postępowaniu, domagając się jednocześnie, by urzędy sowieckie mauzoleum to wzięły pod swą opiekę.

LĘPIJ GOSPODARUJĄ NIŻ W ŁODZI.

Dochody miasta Leningradu osiągnęły w czasie od 1 stycznia do 30 czerwca rb. sumę 52 milionów rubli, podczas gdy wydatki miasta w tym samym czasie wyniosły zaledwie 46,5 milionów rubli. Dzięki tak wysokim dochodom rozporządza Leningrad rezerwą pieniężną w kwocie 5,5 milionów rubli.

OTWARCIE SEZONU TEATRALNEGO W MOSKWIE.

Dnia 1 września rb. otwarty został w Moskwie nowy sezon teatralny. W dniu tym odbyło się w Teatrze Małym przedstawienie „Rewizora“. Jest to już stara, bo prawie 100 lat licząca tradycja, że sezon teatralny otwiera się znakomitą komedią Gogoła. Dnia 4 września odbył się uroczyste otwarcie sezonu zimowego w Teatrze Artystycznym. Wystawiono (po raz 660-ny) „Gorące serce“ przy udziale Moskwin, Tarchanowa i Gribunina. Dnia 5 września odbyło się pierwsze przedstawienie w tym sezonie w Teatrze Mejercholda. Odegrano sztukę „Las“ przy udziale I. Iljinskiego, który po całej rocznej nieobecności znów powraca na scenę Teatru Mejercholda.

GAPOR

Prasa mówi.**Głosy Prasy Polskiej.****Nieprawdopodobne szykany.**

Wprost nie chce się wierzyć by w państwie praworządnym w ten sposób wojskowy dowódca na własną rękę mógł przesładować pismo własność ludzi cywilizowanych i bezkarnie stosować wobec niego rozmaite szykany. Rzecz, naturalnie, o „Słowie Pomorskim”. Prześladowane „SŁOWO POMORSKIE” pisze o sobie:

Znów ten sam temat bojkot, i znów nowe, brutalne fakty.

We wtorek dnia 7 bm. około godz. 4 zaczęła się pewien żołnierz szeregowy przed administracją „Słowa” i stanął przed rozlepioną na tablicach gazetą. Patrolujący za darmo odprowadził go na odwach.

Niejaki Edward Kulczycki, osobnik bez określonego zajęcia, pochodzący z Kijowa chodzi po magazynach wojskowych i wymusza od robotników podpisy na deklaracji wzywającej do zamknięcia „Słowa Pomorskiego”.

Inny znów, podający się za komendanta „Strzelca” grozi restauratorom, abonującym „Słowo” — „konsekwencjami”. Niektórzy oficerowie — pragnąc zakasować gen. Berbeckiego — naśladują p. pułk. Buttlera i usiłują bojkotować kupców, którzy są abonentami „Słowa” lub mają agentury, t.j. spełniają tylko funkcję poczty. (Gdyby byli konsekwentni — musieliby ogłosić bojkot największej „agentury” — poczty!)

Nie potrzeba dodać, że na tem nie dochodzi w lokalach publicznych do scen, które wywołać muszą rozdźwięk pomiędzy ludnością cywilną a wojskiem. Czytelnicy nasi, nie tylko toruńscy lecz przyjezdni z Pomorza, z Poznańskiego i z b. Kongresówki wskazują nam te (nieliczne!) lokale, które ukrywają „Słowo” i podają je tylko „pokryjomu”, gdzie przed wchodzącym wojskowym chowa się pośpiesznie gazetę. Proszą nas, abyśmy o wypadkach tych pisali.

Nie czynimy tego, bo do pogłębiania tego rozłam nie będziemy się przyczyniać. Natomiast ponownie wskazujemy na tę nieobliczalną wprost robotę p. gen. Berbeckiego i podwładnych mu organów.

Pieniądze za darmo.

Dużo już pisaliśmy o emerytowaniu ze względów partyjnych i osobistych ludzi młodych, którzy jeszcze wiele lat powinni pracować. W tej sprawie pisze „GŁOS NARODU”.

Szeroki ogół nie zdaje sobie sprawy z tego, że te masowe rugi, przeniesienia, emerytury i t.p. następstwa złych humorów i kiepskiej sanacji kosztują grube sumy, które musi zapłacić szeroki ogół we formie różnych opłat i podatków bezpośrednich, czy pośrednich.

Bo weźmy kredkę do ręki! Idzie taki dygnitarz z III, IV, czy V kategorii plac w stan nieczynny. Co to znaczy? Ot bierze przez pół roku za darmo pieniądze, nie nie robi i odpoczywa. A państwo płaci mu pełne pobory, bo p. ministrowi wojska, czy oświaty, czy spraw wewnętrznych, p. X, czy Y, czy Z nie podobał się. Po sześciu miesiącach idzie taki pan, mimo własnej woli, na emeryturę, bo się panu ministrowi temu lub owemu tak podoba, choć dany osobnik nie ma warunków na emeryta, bo zdrowy i silny i przeważnie chce dalej pracować.

Stąd też na całym świecie, w najbogatszych społeczeństwach i w najstarszych państwach niema tylu młodych emerytów, co

w polsce! Często pięćdziesięciu lat nie mają ci emeryci! Policzyć ich nieraz trudno — tyłu ich — zapelnia ulice większych i mniejszych miast.

I w czasie gdy przeciętny urzędnik przyniera głodem, gdy setki tysięcy bezrobotnych głoduje, gdy emerytom państw zaborczych od inawia się kawałek chleba, w tym czasie dla dogodzenia chimerom operetkowych ministrów od „szkarlatynowych wakacyj” i „animatorów z batem” — wysyła się masami ludzi w stan nieczynny i na emeryturę! To jest życie bez rachunku, bez kredki, to świadome obożenie Skarbu i tak biednego i pustego. I cóż dziwnego, że następstwem tego dalsze bicie bilonu papierowego, o którego powiększeniu o sto milionów doniosły niedawno dzienniki.

Zwycięskie Niemcy.

Na marginesie zwycięstwa Niemców w Lidze Narodów wskazuje „GŁOS NARODU” na te czynniki, które oddziaływały w Niemczech przy przeprowadzeniu woli Niemiec.

LISTY Z ANGLII.**Przez kanał La Manche.****O pani Corson i innych pływakach.**

(Od własnego korespondenta „Rozwoju”)

Londyn we wrześniu

Od dnia, w którym panna Ederle przepłynęła kanał La Manche, odbywały się codziennie próby rozmaitych pływaków i pływaczek usiłujących dokonać tego bohaterskiego czynu. Bywały dni, w których nawet parę osób rzucało się w morze w asystencji parostatku i łodzi ratunkowej. Zgłaszali się więc przedewszystkiem ci wszyscy, którzy na rozmaitych konkursach pływackich zdobyli złote medale. W parę dni po pani Ederle przyjechał jakiś młody mężczyzna, który miał aż dwa medale i puchar, najął łódź i statek i rzucił się do morza, wysmarowany tłuszczem od stóp do głowy. Płynął sześć godzin, dwa razy pił koniak, raz jadł jajecznicę z szynką, upłynął zaledwie trzecią część szerokości kanału i dał za wygraną. Nazajutrz było dwóch, którzy próbowali i tak codziennie. Przeważnie byli to mężczyźni, aż do piero przedwczoraj stawiła się kobieta, dość jeszcze młoda, ale starsza od panny Ederle, niejaka pani Croson, matka dwojga dzieci, chłopczyka i dziewczynki, które pozostawiła w Nowym Jorku. Z nią przybył jej mąż i p. Walter Lissberger, kupiec nowojorski, który włożył kilka tysięcy dolarów na ćwiczenia pani Corson w sztuce pływania.

P. William Kellingley, słynny trener pływaczy, który żyje z tego, że uczy pływać w rozmaite sztuczne sposoby, zaczął był od października zeszłego roku dawać pani Corson lekcje i po paru miesiącach za powiedział że jest ona tak wyjątkowym talentem, jakiego on dotąd nie spotkał i że jest przekonany, iż ona przepłynie kanał. Wieść o tem rozeszła się po Nowym Jorku i zaraz zaczęto się zakładać z tym kupcem Lissbergiem, który łożył na wytrenowanie jej w pływaniu.

Drugim faktem, któremu Niemcy zawdzięczają swoje sukcesy genewskie, to — wysoka kultura państwowa obywateli, która jest podłożem kompromisu partyj politycznych, i najskuteczniejszym zabezpieczeniem przed wstrząśnieniami rewolucji z prawa i z lewa. Wyraża się ona znamienym hasłem „Arbeitsgemeinschaft” (wspólnota pracy), które po zduszeniu przejściowej rewolucji komunistycznej po zawieszeniu broni zapamiętało we wszystkich dziedzinach życia, zwłaszcza w dziedzinie produkcji. Mogą sobie socjaliści Francji śnić o państwie przyszłości, — nasza PPS. mordować ulanów w Krakowie, — angielskie związki zawodowe robić strajk generalny — niemiecka warstwa robotnicza gotowa im dać i finansowe i moralne poparcie w tych „proletarjackich” walkach, u siebie jednak na nie nie pójdzie. „Walkę klas” zestawia coraz więcej komunistom, samą rasą, zorganizowaną w potężnych „Chrześcijańskich Związkach zawodowych”, jak i „wolnych” związkach socjalistycznych, woli „wspólnotę pracy”, gotowa na duże ofiary (jak z 8-godzinnym dniem pracy), byle państwo szczęśliwie wyszło z powojennych trudności.

Kupiec postawił termin 1 września bieżącego roku. Publiczność nowojorska śmiała się z tego terminu i z jego wiary w talent pływaczy pani Corson. Więc angażowali się w zakłady w ten sposób, że ofiarowywali 20 dolarów przeciw jednemu dolarowi. Im bardziej zbliżał się termin 1 września, tem więcej osób zgłaszało się do trzymania zakładu. W ostatnich dwóch tygodniach sierpnia przychodziły do kantoru tego kupca tłumy amatorów zakładu. On wszystkich przyjmował i kontrakt zakładowy podpisywał. A rezultat tego jest ten że zarobił przeszło 100 tysięcy dolarów, albowiem pani Corson przepłynęła kanał 29 sierpnia. Ofiarował jej teraz połowę swojej wygranej.

Równocześnie z panią Corson w odległości dwóch mil od niej płynął jakiś mężczyzna, ale w połowie drogi już się wycofał i wsiadł do łodzi. Pani Corson przepłynęła kanał w 15 godzin i 28 minut. Weszła do morza o godz. 11 i 32 minut w nocy, a wyszła na brzeg w Dover nazajutrz o godzinie 3 po południu. Tak była osłabiona, że gdy na brzegu zbliżył się do niej jej trener, aby ją powitać, ona podała mu rękę i zemdląła. Podczas drogi spożyła w morzu dwie filiżanki kakao i parę biszkoptów, jakoteż przekręcała kilka kawałków cukru. Z Doweru pojechała autem do Londynu, gdzie chce odpocząć kilka dni i wrócić do sił, poczem pojedzie z wizytą do Danji, do swojej matki. Otrzymała już ona propozycje rozmaitych przedsiębiorców, ale najpoważniejszą jest oferta niejakiego Mallo na. Chce on urządzić opłynięcie wyspy Manhattan, na której stoi Nowy Jork. Długość tego okręgu wynosi 42 mile angielskie. Ofiaruje on za to 200 tysięcy dolarów.

© Bud.

12 września

119 dni.

Dzisiaj minęło 119 dni od chwili pozbycia wienia wolności czterech generałów z ministrem wojny gen. Malczewskim na czele.

Listy z Czech.

Winien czy nie winien?

Prezydent Masaryk o sprawie gen. Gajdy i innych czeskich aktualjach.

(Korespondencja własna „Rozwoju“.)

PRAGA WE WRZEŚNIU.

W chwili obecnej wysunęły się w Czechosłowacji na czoło zagadnień politycznych trzy sprawy: kwestja przyszłego rządu parlamentarnego, kwestja wyborów prezydenta republiki i głosna afera gen. Gajdy. Dlatego też wielkie zainteresowanie w tutejszej opinii publicznej wywołał wywiad współpracownika Prager Tagblattu z prezydentem Masarykiem. Ponieważ w wywiadzie tym prezydent Masaryk poruszył prócz wyżej wymienionych również sprawy, posiadające poniekąd znaczenie międzynarodowe, przeto wywody prezydenta Masaryka zainteresują bez wątpienia i czytelnika zagranicznego.

W sprawie obecnego rządu urzędniczego, względnie przyszłego parlamentarnego, oświadczył prezydent Masaryk, iż zdaniem jego, rząd p. Czernego wywiązuje się bardzo dobrze ze swego zadania. Jest rzeczą poszczególnych stronnictw politycznych, a nie prezydenta republiki, czy chcą one brać udział w rządzie. „Stronnictwa polityczne, — powiada prezydent Masaryk, — zawsze mają taki rząd, na jaki zasługują“.

Przechodząc do omówienia t. zw. problemu niemieckiego, oświadczył prezydent Masaryk, iż, zdaniem jego, Niemcy w republice Czeskosłowackiej mają nie tylko prawo, lecz i obowiązek do czynnego udziału w rządzie. Zdaniem prezydenta Masaryka jest to rzeczą zrozumiałą dla każdego praktycznego i uczciwego polityka.

W dalszym ciągu oświadczył prezydent Masaryk, iż dla niego nie tyle ważną jest sprawą tek ministerjalnych dla Niemców, ile świadomość czy wyborcy akceptują taktykę posłów i czy posłowie nie tracą zaufania swych wyborców. A dlatego bardzo doniosłe znaczenie posiada tu rozwiązanie problemu psychologicznego, a mianowicie ustalenie, czy wyborcy życzą sobie t. zw. polityki pozytywnej, i czy popierać będą swych posłów, o ile ci metodycznie politykę taką prowadzić będą. Co się tyczy stosunku stronnictw czeskosłowackich do Niemców, wyraża prezydent nadzieję, że dotychczasowe doświadczenia w tym kierunku przekonały je, iż przyjacielskie stosunki z Niemcami i ich współpraca polityczna leżą w interesie republiki.

Z kolei przeszedł prezydent Masaryk do omówienia głośnej afery generała Gajdy. Przedewszystkiem stwierdził prezydent, iż generał Gajda wyraził swą zgodę na przeprowadzeniu dochodzenia przez ministerstwo obrony narodowej, oświadczając jednocześnie, iż na czas śledztwa weźmie urlop. Jednakże tym razem Gajda nie dotrzymał słowa,

gdyż dnia 13 lipca opublikował w „Weczerze“ tendencyjny i nie odpowiadający prawdzie wywiad, dając tym samym sygnał do rozpoczęcia hałaśliwej hecy prasowej. W ten sposób dochodzenie administracyjne, które według pierwotnego planu miało być w całym spokoju przeprowadzone, odbyło się zaskakująco obrotowo przy akompaniamencie sensacji prasowych. Ta taktyka pewnego odłamku prasy czeskosłowackiej wskazując, zdaniem Masaryka, na to, iż niektóre pisma nie wyżyły się jeszcze ich metod przedrewolucyjnych.

„Proszę nie zapominać“, — mówi dalej prezydent Masaryk, — że podobne afery miały również miejsce we wszystkich prawie armjach. W głośnej aferze Dreyfusa żołnierze dopuszczali się fałszerstw, a cały naród francuski rozbił się wówczas na dwa, wzajemnie się zwalczające, obozy; mogłym również wskazać na pewne zajścia w armji serbskiej. A nikt przecież nie może z tego powodu mniej szanować armję francuską i serbską. Na usprawiedliwienie naszej prasy powiedzieć można, że sprawa Gajdy jest pierwszą sprawą tego rodzaju w naszej armji; jest niewątpliwie rzeczą pierwszorzędną wagi, jeśli zastępcy szefa-sztapu generalnego czyni się tak ciężkie zarzuty. Prasa, rzecz jasna, nie mogła nad tą sprawą przejść do porządku dziennego, jednakże winna była być bardziej

powściągliwą już choćby przez wzgląd na to, że dla każdego myślącego zrozumiałe, iż minister obrony narodowej, generał Syrowy przed podjęciem dochodzenia administracyjnego musiał być w posiadaniu materiału dowodowego w tej sprawie. Zresztą cała afera bez wątpienia nie wywołałaby w kraju takiego podniecenia, jeśli by się nie starano wykorzystać jej dla celów partyjnych i osobistych“.

Z kolei poruszył prezydent Masaryk sprawę udziału ministra spraw zagranicznych dra Beneša w aferze Gajdy. Prezydent oświadczył, iż początkowo dr. Beneš nie wywierał na podjęcie dochodzenia administracyjnego żadnego wpływu, kiedy jednak poseł francuski w Pradze, p. Couget, dnia 14 lipca w sprawie gen. Gajdy interwenjował, stała się afera Gajdy kwestją międzynarodową, a minister spraw zagranicznych powinien się być w sprawie tej, rzecz jasna, jak najdokładniej poinformować, by mógł bronić interesów republiki w państwach, wplątanych do afery.

Na pytanie, czy przez wzgląd na aferę Gajdy nie może ucierpieć powaga państwa Czeskosłowackiego w opinii zagranicznej, odpowiedział prezydent Masaryk przecząco, bowiem fakt, iż rząd czeskosłowacki nie bał się afery tej zlikwidować, jest najlepszym dowodem konsolidacji państwa.

Współpracownik Prager Tagblattu spytał prezydenta Masaryka co może powiedzieć o wiadomości podanej przez „Lidowe Nowiny“, jakoby poseł francuski otrzymana miał od przedstawiciela sowickiego w Pradze, Owsejenki, oficjalne potwierdzenie co do działalności gen. Gajdy. Prezydent Masaryk odpowiedział: Wiadomość „Lidowych Nowin“ oficjalnie nie była dementowana. O ile wiem, drowi Benešowi p. Owsejenko osobiście nie udzielał w tej sprawie żadnych informacji. Na pańskie główne pytanie powiem tylko tyle, że jesteśmy w posiadaniu decydujących rosyjskich dokumentów“.

Wreszcie prezydent Masaryk udzielił współpracownikowi Prager Tagblattu następujących informacji w sprawie wyborów prezydenta Republiki.

„Mój Boże kochany! Wybory te nie są rzeczą moją, lecz rzeczą narodu i republiki; kwestja przyszłych wyborów prezydenta republiki nie niepokoi mnie w najmniejszym stopniu. Byłbym szczęśliwy, jeśli mógłbym służyć Republice i demokracji jako niezależny publicysta, jeśli mógłbym w prasie wykorzystywać swe doświadczenia polityczne. Rozwój powojenny powinien być właściwie pouczyc wszystkich rozsądnych ludzi, o co właściwie chodzi: by z niewolników wolnych ludzi zrobić!“.

CEPS.

Rzeczy ciekawe.

...W Chinach liczne rodzaje złotych rybek karimi się sproszkowanym chudym mięsem wieprzowym które poprzednio wysuszono na słońcu.

...Biało i jąd grzechotnika oraz olejek różany i gaz z węgla kamiennego składają się z tych samych pierwiastków chemicznych.

...W Nowym Jorku mieszka więcej żydów, niż w całym Niemczech. Około 600.000.

...W 5.000 miejscowościach Włoch, nigdy mieszkańcy nie jadają mięsa.

...Marmur kararyjski jest tak delikatny, iż płytki o 3,5 cm. grubości jeszcze są przejrzyste.

...Dopiero w pierwszych latach 19 wieku zaczęto wyrabiać w obuwiu „lewy“ i „prawy“ bucik.

...Główka „a la garçonne“ znana była już i miedzy średniowieczem.

ARKADJUSZ AWERCZENKO.

Sowiecka lekcja literatury.

Nowy nauczyciel wszedł do klasy i rzekł, kłaniając się uprzejmie uczniom:

- Dzieńdobry dzieci!
- Dzieńdobry towarzysz nauczycielu!
- Czy wszyscy są obecni?
- A djabli go wiedzą!
- To znaczy? Nie rozumiem, jak to?
- A tak. Czy mamy za ogon łapać każdego, kto nie przyszedł?
- A jednak?
- No, na przykład Jewdokimowa Andrzeja niema, Pierepluchina Jegora...
- Czy chorzy są?
- Jewdokimow poszedł na rynek, ojcowski krawat i mankiety przepaścił, a Pierepluchin żeni się dzisiaj.
- Jako żeni się? Zartujecie!
- Jeden był taki, co zartował — to go na muszkę wzięli.
- A jednak. Chłopak ma czternaście lat i w takim wieku związuje się na całe życie.
- Przestańcie towarzyszu denerwować się: wątroba nie wytrzyma. Jakie tam całe życie, u diabła. Obiecał mi, że za tydzień się rozwiedzie. On, towarzyszu nauczycielu, dla interesu się żeni. Dla posagu: narzeczona jego ma pół funta tłuszczów i dwa pudełka zgrzeszonego mleka. Odbierze, poiknie a potem rozwiedzie się.

Nowy nauczyciel westchnął, zwiesił głowę i rzekł:

- A więc zabieramy się do nauki... Działów zbliżył się do niego z tajemniczą miną i szepnął:
- Jest kombinacja!
- Co to znaczy?
- Proszę mnie zaraz wypuścić — dam panu raz wachnąć.
- Zwarjowałeś! Co to jest „wachnąć“?
- Kokainki...
- Idź na miejsce, zepsuty chłopaku. Nie kupisz mnie takim paskudztwem. Jeśli wyjść potrzebujesz...
- Otóż właśnie, że potrzebuję wyjść w ważnej sprawie: denez-vous. Taka dziewczynka, towarzyszu nauczycielu, ogień! Pikantna istota. Chcesz, towarzyszu, zapoznam cię potem?
- Idź na miejsce!
- Ostatnie słowo: dam trzy niuchy, dobrze? fny chwytałyby zębami taką okazję.
- Siadaj. A więc, panowie, zajmijmy się teraz Gogolem.
- Gogol — mogol! Czyżby nas chciał poczęstować? to ci dopiero po koleżeńsku!
- Spojrzenia zabłyśły chciwie, języki wysuwały się, obliżując łapczywie usta.
- Gogol był pisarzem...
- Oczy przygasiły, ręce wisły bezwładnie.
- Wiedziałeś — piękne mi jedzenie. Gdybym wiedział, zarazbym dał nura!
- Słuchajcie — Gogol: „Martwe dusze“.
- Sprytnie! Któż to ich umorzył?
- Nikt. Chodzi tu o umarłych chłopów...
- Tak. Rozstrzygnęli znaczą kwestję agrarną

No, jedźmy dalej!

- Do wrót hotelu gubernjalnego miasta N. wjechała „porządna bryczka, jaką jeżdżą...“
- Komisarze wtrącił Działow.
- Wcale nie komisarz — uśmiechnął się nauczyciel. Był to obywatel ziemski Czyczykow.
- Agent Entente'y — domyślił się ktoś z tylnych ławek.
- Wygląd zewnętrzny hotelu odpowiadał jego charakterowi...
- Rozumiemy. Mieściła się w nim Gubczeka *).
- Cóż, znowu zmarszczył się niecierpliwie nauczyciel. „Za Czyczykowem wniesiono jego rzecz: przedewszystkiem walizę z białej skóry... (miljonów dziesięć kosztuje!“ — westchnął ktoś w klasie) Za walizą wniesiono skrzynkę mahonową i zawiniętą w papier pieczoną kure“...
- W klasie powstał ruch.
- Jak!... Co?... Proszę przeczytać jesz ze raz to miejsce...
- „Zawinięta w papier pieczoną kure“...
- Oto burzuj przeklęty!
- Zarekwirowałyby mu!
- Zebyż choć jedną różkę odskubnąć.
- Nauczyciel odczytał opis hotelu, podniecenie klasy przygasto znowu. Opuszczone obojętnie głowy podniosły się nagle przy magicznych słowach: „Czyczykow rozkazał podać obiad“.
- Jaki obiad? Jaki obiad! Przecie miał kure pieczoną!
- Podawano mu najpierw różne dania, zwy-

* Gubernjalna Czezwycznajka.

Pazury pruskie sięgają po Wisłę i Niemen.

Prusy Wschodnie frontem niemieczyzny na wschodzie

Burza wojny europejskiej zmiadziła, zdawało by się na zawsze, potęgę militaryzmu pruskiego, zdeptała w upokoleniu pychę rozwydrzonych funków niemieckich i wskazała Niemcom właściwą drogę dla ich poczynić w polityce pokoju i współżycia narodów.

Berlińska „etyka”, dla której honor jest zdawkową monetą, a traktat podpisany — świstkiem papieru, osławionymi metodami z czasów „starego Frytza” robiła i robi wszystko, aby obalić traktaty, na gruzach dawnego militaryzmu stworzyć nową potęgę, a podkopami i zakulisową robotą odrestaurować dawne Niemcy: Niemcy gwałtu, bezprawia, oszustwa, brutalnej przemocy i fałszywej, obłej przyjaźni.

To też, choć politycy niemieccy głośno krzyczą „pax”, raz wraz na ziemi pruskiej podnosi się głos, z którym łączy się szcęk oręża, szykowanego dla przyszłej wojny odwetowej.

W Królewcu odbył się obchód rocznicy bitwy pod Tannenbergiem. W obchodzie tym wziął udział

b. generał Ludendorff w licznej otoczeniu generałów i oficerów starej armii oraz przedstawiciele republikańskiej Reichswehry.

W przemowie swojej do organizacji „Wehrwolf” oświadczył gen. Ludendorff m. in., że Polska prowadzi obecnie politykę dawnej Rosji i nie chce tolerować istnienia niemieckich Prus Wschodnich, że w Niemczech powszechną uwagę zwraca się na Ren, podczas gdy on, Ludendorff, życzyliby sobie, by więcej obserwowano Wisłę, przyszłość na rodu niemieckiego bowiem leży na Wschodzie.

Ze sprawą Wisły łączy się także i inna rze

ka — Niemen — i dopóki będzie w posiadaniu Litwy, o współdziałaniu z Litwą, myśleć nie można. „My, Niemcy, trzymać się musimy straż nad Wisłą i dążyć do tego, ażeby przywrócono stosunki przedwojenne. Prusy wschodnie winny być prawdziwym frontem niemieczyzny na wschodzie”.

Na Walter-Simon placu odbyło się po moście Ludendorffa nabożeństwo połowe, podczas którego pastor Willingmann, oświadczył w swoim kazaniu, że dopóki na galicyjskiej ziemi stać będzie pomnik, przedstawiający zwyciężonego krzyżaka w prochu, dopóty muszą Niemcy obchodzić rocznicę bitwy pod Tannenbergiem. „Potrzebujemy symbolu, okrzyku wojennego: „Tannenberg”.

Może ten okrzyk odradzającego się militaryzmu pruskiego uderzy o uszy nastrojonych pokojowo państw, których delegaci ślęczą obecnie w Lidze Narodów nad rozwiązaniem sprawy przylączenia Niemiec do Ligi Narodów, czy też... odwrotnie.

Płock pod terorem „Strzelca”.

Co na to sanatorzy?

Szeroka, stępowa, prawdziwie wschodnia dusza „Strzelca” plockiego nie poprzestała na hulance, którą opisaliśmy przed dwoma dniami. — „Krwawy bal” „Strzelca” nie wyczerpał energii jego członkom. Już nazajutrz, w poniedziałek, miało miejsce nowe zajście na ulicach cichego, pracowitego miasta Płocka.

Ulicą Kościuszki o godz. 11-ej przechodził dnia tego 3 „strzelców” w mundurach. Przechodził też i policjant. Zauważył stróż bezpieczeństwa, że „strzelcy” mają przy sobie broń sieczną. Przepisy na to niepozwalają. Gorliwy policjant, pomny krwawej niedzieli bałowej, zatrzymał uzbrojonego gwardzistę w celu wylegitymowania go.

Alści, „strzelec” przyjął tę gorliwość funkcjonariusza państwowego po swojemu: zdzielił go bagnetem przez rękę i dał nura w ciemną ulicę. Policjant pogonił za krwawym „obywatelem”. Wszczął się alarm. Drogę uciekającemu zagroził plutonowy 4-go pułku strzelców konnych, a jeden z przechodniów ujął awanturnika z tyłu i obezwładził. „Strzelca” odprowadzono do komisariatu.

Nie koniec na tem. W Płocku są elementy, które sercem przylgnęły do bohaterów „krwawej nocy”. Z ciemnych zaułków wypelżyły przeróżne postacie, zajmując wobec policji nieprzyjazną postawę.

W uzupełnieniu wiadomości, dotyczących krwawego balu dodać musimy, że ranny na „zabawie” por. Wróblewski leży w szpitalu. Grozi mu utrata oka.

Co do komendanta tutejszego „Strzelca” Rutkowskiego, który w krytyczną noc zabrany był do komisariatu dla wytrzeźwienia i dania mu możności snu po pełnym emocji wieczorze — to nie wysiedział on na miejscu spokojnie: gdy zobaczył gromadzących się przed lokalem „Strzelców” zaczął tłumaczyć policji, aby go wypuściła natychmiast, bo jak nie — to on, komendant, wiezie zaraz swoich ludzi, no a wtedy, to...

Ciężkie jest życie spokojnego Płocka przy tych nowych porządkach.

Ciężkie jest życie policji państwowej i... niepewne.

Ciężkie jest życie wojskowych w Płocku.

Grobowiec-pomnik Kasprowicza

„Samotny człowiek”, jakim był Kasprowicz i co sam z takim naciskiem zaznaczył w „Mojej pieśni wieczornej” powinien mieć grób samotny i powinien mieć go tam, gdzie miejsce dla niego wybrał, a więc na t. zw. Harandzie, przy drodze, wiedzącej z Poronina do Zakopanego, nad tym potokiem który tak kochał, pod jego „szumów wieczystą opieką”. Czy się to da urzeczywistnić? Z pewnością. Trzeba tylko dokonać jedną lub dwie sąsiadujące z siedzibą Kasprowicza parceli i tam wzniesić grobowiec-pomnik. Teren Harandy znakomicie się do tego nadaje. Spada on z dość znacznego wzniesienia urwiskiem ku potokowi, tworząc szkarpe, wysokości 3 do 4 metrów. W tej szkarpie skalistej można wykuć groty-mauzoleum, na wzniesieniu zaś wybudować monumentalną kapticę, patrzącą ku Tatrom, których cały łańcuch, poczynając od Murzania, widać stąd doskonale.

Grobowiec Kasprowicza w tam miejscu postawiony, stanie się odrazu miejscem pielgrzymek. Zatrzyma się przy nim każdy przechodzień i złoży hołd pamięci poety. Byłby to grobowiec, podobny do tego, jaki miał Wiergiljusz w Posillipo pod Neapolem.

Ten projekt ze wszelkich miar należy popierać i wśród społeczeństwa popularyzować zawczasu, aby wezwane do współdziałania, przyczyniło się jak najwydajniej do jego zrealizowania.”

—o—

kie w restauracjach podawane, jak naprzykład: barszcz z pierożkami w kruchem cieście, móździki z groszkiem, parówki z kapustą, pieczoną pularde, ogórki solone i nieśmiertelne słodkie, kruche ciastka”...

— Czyż możliwe żeby nie pękł?!

— Łgarstwo!

— Stój towarzyszu! Policzymy, co taki obiad może kosztować. Na barszcz z pierożkami dawaj pięćset tysięcy, móźdzek — ośmset tysięcy.

— Chyba twój mózgi! Gdzie ty pieczony mózdzek z grochem i chlebem za ośmset tysięcy wynajdziesz? Tu milionów ze sześć wyłożyć trzeba! Nauczyciel uśmiechnął się.

— To co Czyżykowi jadł w restauracji jest niezem, w porównaniu z tem, czem częstowała go Koroboczka. „Proszę uprzejmie do stołu — rzekła gospodyni. Czyżyk obejrzał się i zobaczył, że na stole stały już grzybki, pierożki, bliny, kluski z różnymi dodatkami: z cebulą, makiem, twarogiem, drobnymi rybkami i jeszcze najprzeróżniejszymi okrasami”... „Pieroga z jajkami proszę” rzekła Koroboczka. Czyżyk zbliżył się do pieroga z jajkami i zjadłszy odrazu większą jego część, pochwalał go. „A blinow?” — powiedziała gospodyni. Czyżyk zwinął trzy bliny razem i wsunawszy do roztopionego masła, polknął je, a usta i ręce obtarł serwetką”...

— Łgarstwo!...

— Tfu, do diabła! — splunął ktoś głośno. — A gdzie on jeszcze jadł obiad?

— Nie o to chodzi. Przeczytam wam lepiej genialną charakterystykę Czyżykowi i jego służby.

— Nie, diabli ich bierz! Tego nie trzeba.

— Nie trzeba!

— No, to opis Sobakiewicza, chcecie? Nadzwyczajnie plastyczny. Niby rzeźba, wykonał długi genialny rzeźb...

— A on był u niego obiedzie?

— Był.

— Co jadł? No co?

— „Barszcz, duszo moja, bardzo dobry dziś mamy, — rzekł Sobakiewicz, pociągając zupę i zesuując z półmiska na swój talerz ogromny kawał niani, znanej potrawy, którą podaje się do barszczu, składającej się z żołądka owczego, nadzianego kasza gryczaną móździkiem i nóżkami.

— „Niech pan weźmie barana kawałek! — mówił Sobakiewicz, zwracając się do Czyżykowi: — Oto żeberka baranie z kaszą. U mnie taki zwyczaj — jak jest świnią całą, świnię na stół podawaj, — jak baranina — całego barana ciągnij, jak geś — całą geś”.

— Łgarstwo! rozległ się w klasie bolesny jęk.

— Łgarstwo? — obrził się nauczyciel. — Nie, moi panowie. Gogol nie kłamie! Weźmy naprzykład, jak prawdziwy jest jego opis charakteru Pluszki...

— A u niego jadł obiad?

— No, nie, ktoży tam u Pluszki mógł zjeść obiad.

— U takim razie diabli bierz Pluszki.

— U kogoż jeszcze Czyżykowi jadł obiad?

— U Manikowa, u Pietucha był na obiedzie, na śniadaniu u policmajstra.

— Postuchajcie co za wspaniały opis policmajstra, jako typu.

— Do diabła z opisem typu! Co było na śniadanie?

— „Ukazały się na stole białuga, jesiotry, siki, kawior prasowany i kawior świeży, śledzię, ser, grzybki...”

— Łgarstwa! — zawył Szymon Kustikow, zatykając uszy i szybko kiwając głową.

— To niemożliwe!

Nauczyciel wzrokiem zamyślonym i współczującym obejrzał swoich uczniów. Westchnął:

— Nie, tak było naprawdę.

— A czemu teraz tak nie jest? Proszę powiedzieć! Dlaczego? No?

— Teraz niema tego, bo terazniejszy ustrój komunistyczny zniszczył i zrujnował życie ekonomiczne naszego kraju, a znosząc usświęcone od wieków prawo własności, zabił ochotę do pracy.

Diatłow wyskoczył nagle z ławki i krzyknął nerwowo:

— Która godzina?

Nauczyciel wyjął zegarek.

— Ach, jaki ładny! Można popatrzeć?

Diatłow podszedł, nachylił się do kamizelki nauczyciela oglądając niby zegarek szepnął:

— Dowodzenie tych teorii proszę odłożyć na potem. Przy Czyżykowie i Wacetyście nie można.

— Boże mój! Dlaczego?

— To gotczaki. W „we-cze-ka” służą. Momentalnie pana wspania.

Nauczyciel znowu obejrzał chude twarz o garzących oczach, po raz ostatni westchnął i nie mówiąc nic więcej, zabrał swego Gogola i wyszedł z klasy.

—o—

WIADOMOŚCI Z CAŁEGO ŚWIATA.

Męczennicy w imię nauki.

Zycie za — wiedzę botaniczną.

Pewien znany botanik angielski w jednym z londyńskich czasopism opowiada o całym szeregu tragedji, związanych ze zdobyciem różnych cudów świata roślinnego. Zbieracz roślin Farrer przepłacił życiem zdobycie wspaniałego rododendronu: mianowicie w czasie, gdy poszukiwał tej rośliny w głębi Chin, nabawił się dyfteryji i umarł. Frank Meyer, któremu Zachód zawdzięcza wiele nieznanych w Europie kwiatów i owoców, przeżył niezliczone niebezpieczeństwa w dzikich okolicach w środkowej Azji, aż wreszcie utopił się w Chinach.

Najbardziej znane są przygody poszukiwaczy storczyków. Orchideje czyli storczyki, te precudne kwiaty o niesłychanie subtelnym rysunku i olśniewających barwach kryją się w wilgotnych a gorących lasach dziewiczych, zarażonych febrą i innymi niebezpiecznymi chorobami. Im bardziej niedostępnym jest teren, im trudniejszym dostęp, tem większy urok ma taki polów dla zbieracza storczyków, ponieważ ścieżki nietknięte dotychczas stopą żadnego cywilizowanego człowieka, obiecują zdobycz wartościową. Śmiałkowicie zapuszczając się w głąb lasów dziewiczych tajemnicze go Madagaskaru, robią dobrze, jeżeli sporządzą ją testament. Na ich życie bowiem czyhają tam drapieżne zwierzęta i jadowite węże, zagrażają śmiertelne choroby i wrogo usposobiona ludność tubylcza. Pewien niemiecki zbieracz storczyków zo stał niedawno przez ludożerców na tej wyspie obłany oliwą a potem upieczony.

Ośmiu zbieraczy storczyków, którzy przypad kowo spotkali w mieście Tananarivo zawarli u- kład, że w przyszłym roku tego samego dnia zej- dą się powtórnie, aby osobiście opowiedzieć swoje przeżycia. Gdy nadszedł dzień spotkania, jeden już tylko pozostał przy życiu, a i ten znajdował się w szpitalu.

Jednym z najsłynniejszych zbieraczy roślin

jest chętnie angielski kapitan Kinglon Ward, któ ry odbył cały szereg wypraw do dzikich, gra- nicznych terytoriów pomiędzy Tybetem, Indjami i Birma. Jedną z ostatnich jego zdobyczy był cu- downy błękitny mak, który powiększył skarb kwie- tny angielskich ogrodów.

W roli artystów filmowych

Zwierzęta również mają zdolności sceniczne.

Zwierzęta na filmie, to nic nowego! Obrazy takie cieszą się jednak zawsze niesłychanem po- wodzeniem. Z pośród tych „ulubieńców publiczno- ści“, dwa psy stoją dziś u szczytu sławy filmo- wej, jeden z nich zwie się Lwie Serce, drugi Rin- Tin-Tin. Są to psy owczarskie.

I wie serce zdobył sławę nieco wcześniej od swego rywala. Właściciel jego, kanadyjski aktor filmowy, tresował go przez lat kilka.

Pies okazał się urodzonym artystą. Gwiazda jego weszła szybko, a filmy w których występował przyniosły przedsiębiorstwu przeszło 200.000 do- larów zarobku.

Rozpoczęły się wówczas poszukiwania innych czworonożnych artystów.

W ostatnim roku wojny, zwrócono uwagę na młodego Rin-Tin-Tina. Pan jego, oficer amerykań- ski, znalazł go w jednym z rowów strzeleckich w Niemczech nawpół zasypanego przez pociski ar- matnie. Rin-Tin-Tin był jakby stworzony na akto- ra. Śmiały, wykonywujący rozkazy ściśle, posłusz- ny na każde skinienie. Pierwszy film z Rin-Tin-Ti- nem przyniósł właścicielom ćwierć miliona dola- rów. Czworonożni aktorzy są też bardziej poszu- kiwani niż piękne aktorki lub czarujący aktorzy...

Wśród śmiałych i energicznych zbieraczy ro- ślin nie brak również i kobiet. I tak np. Liljana Bibbs z dzikich krajów Papuasów i z Borneo przywoła do Anglii rzadkie a niezwykle piękne okazy roślin.

Trzech amerykańskich botaników powróciło niedawno z wnętrza Chin. Wśród cudów świata roślinnego, jakie stamtąd ze sobą przywieźli, znaj- duje się również marchew, wielkości ludzkiej no- gi, rzodkiewka rozmiarów sporej szyszki osno- wej, oraz głowy kapusty, osiągające przeciętną wielkość parasola.

W amerykańskiej wytwórni filmowej Paramount, trzymano przez parę lat psa owczarskiego „Piotra Wielkiego“, który występował już parokrotnie w filmowych rolach pobocznych. Naraz przybłąd- mu w udziale zaszczyt, wystąpienia wspólnie z Polą Negri, Głorią Swanson i Valentinem. „Piotr Wielki“ nie zawiodł pokładnych w nim nadziei. Film stał się bombą sezonu filmowego w No- wym Jorku. Pies ten stał się najlepiej dzisiaj płatną czworonożną gwiazdą filmową, podróżuje stale w towarzystwie służącego i weterynarza, posiada pełen komfort domek, strzeżony przez detektywa. Może sobie na to wszystko pozwolić, gdyż pobiera ty- godniowo 4,500 dolarów.

Oprócz wyżej wymienionych istnieje jeszcze ze 20 innych aktorów psiego rodzaju, zarabiających jednak znacznie mniej, to znaczy od 250 do 350 dolarów tygodniowo. Zwierzęta te wykonują nie- kiedy zadania nieprawdopodobne. Mylnie jednak są przypuszczenia, że psy te są kałowane. Pracują one bez przymusu.

Oto jedna scena z Lwim Sercem: — pies pod- chodzi do budy i nie zastaje ani swej towarzyski życia ani młodych. Patrzy chwilę z wszelkimi oznakami zgrozy na pustą budę; następnie ze zje- żoną sierścią i wyszczerzonymi zębami spoglą- da w kierunku, w którym oddał się rabuś i zmo- zony bólem pada na ziemię. Zdjęcie zostało doko- nane w następujący sposób: w wytwórni filmowej znajduje się kundel znienawidzony przez Lwie Serce... Materac kundla umieszczono na jakiś czas w budzie bohatera. Kiedy zbliża się do niej Lwie Serce, zalatuje go zapach wroga... Za- czynna szukać śladów kundla i wreszcie widzi go na kolanach reżysera. Stąd zdenerwowanie naszego bohatera, po chwili jednak pan jego woła głosem radosnym: — Wstydz się, Lwie Serce!!! —

Na co pies speszony i zawstydzony kładzie się na ziemię. Ponieważ jednak reżyser pieści nadal i głośno znienawidzonego kundla, smutek psa niema granic i w rysach jego odmalowuje się wyraz bólu, który wzrusza widzów całego świa- ta. W ten sposób poza ekranem rozgrywa się ru- pełnie inna scena, którą odpowiednio wyzyskuje re- żyser dla swego scenarjusza.

Proces o kąpiel w winie ORYGINALNY REFORMATÓR.

Oryginalny proces rozpocznie się niebawem przed sądem nowojorskim, będący epilogiem głośnej przed kilku miesiącami afery kąpielowej, której główną bohaterką była tancerka jednego z przy- bytku lekkiej muzy, Joyce Hawley. Przed sędzią stanie właściciel teatryku Earl Carroll pod za- rzutem skłaniania artystek do zazywania kąpieli w winie. Intencje tego eksperymentatora były bar- dzo proste: doświadczenia jego mogły mieć na- wet niejaki znaczenie dla przemysłu amerykańsk. Chodziło tu o zbadanie, w jakim stopniu zmienia- się (uszlachetnia) smak wina w zetknięciu z cia- łem kobiecym oraz jaki wpływ wywiera na kobie- tę zanurzenie się w tym szlachetnym trunku. Earl Carroll postawił tezę, że skutki są zarówno dla trunku jak i dla kobiety pomyślne: wino staje się mocniejsze i smakowitsze, kobieta piękniejsza i łagodniejsza. Gdyby zastosować ten środek — mówił eksperymentator — w bilansie handlowym Stanów zjawiałaby się poważna pozycja eksportu ulepszanego wina i na świecie byłoby mniej nie- szczęśliwych małżeństw.

Sąd nowojorski nie okazał jednak zrozumie- nia dla tych doniosłych reform i grozi mu 5-let- niem więzieniem.

Dźwięki, których żadne ucho ludzkie nie usłyszy.

Bada je fizyk amerykański R. W. Wood

Jak wiadomo, ucho ludzkie reaguje tylko na fale dźwiękowe, których drgania wynoszą co- najmniej 14,000, a co najwyżej 35,000 na sekundę. Fale dźwiękowe, drgające z szybkością mniejszą lub większą, niż powyższe, nie są już chwytane przez nasze ucho, choć istnieją i choć wiadano już, że ucho niektórych zwierząt, jak np. psa, słyszy dźwięki wyższe, niż ucho ludzkie.

Otóż, zbadaniem tych fal dźwiękowych za- jął się niedawno fizyk amerykański, prof. na u- niwersytecie Johna Hopkinsa, w Baltimore, R. W. Wood, któremu zawdzięczamy już epokowe ba- dania nad promieniami ultrafioletowymi i prak- tycznym ich zastosowaniem.

Prof. Wood z asystentem swym Loomisem dokonali szeregu prób, uwieńconych powodze- niem zupełnym. Przepuszczając, mianowicie, silny prąd elektryczny przez cienką płytkę z kryszta- łu kwercu, otrzymali przy użyciu prądu zmienne-

go, fale dźwiękowe, których liczba drgań nietyl- ko przekracza 40,000, ale nawet dochodziła do 200,000 i 300,000 na sekundę.

Oczywiście ucho ludzkie nie jest w możności dosłyszeć dźwięku, wytwarzanego przez te fale, niemniej doświadczenia z niemi dokonane wyka- zały, że tak jak niewidoczne promienie ultrafiole- towe posiadają właściwości, różniące się zupełnie od właściwości promieni, widocznych dla oka, tak samo dźwięki niedosłyszalne posiadają właści- wości zupełnie odrębne od dźwięków słyszalnych. Tak np. zabijają niektóre bakterje, a pod wzglę- dem fizjologicznym mają, jak twierdzi prof. Wo- od, wpływać pomyślnie na obieg krwi, a nawet leczyć częściowo głuchotę.

Bądź, co bądź, fizyk amerykański zdołał o- tworzyć drzwi do niewyzyskanej jeszcze dziedziny badań akustycznych, która może przynieść nam nowe niespodzianki.

Najstarszy żołnierz na świecie.

Pamiętał walki z Napoleonem, nosił szramę od polskiej szabli z 1831 r.

Wedle doniesień pism rosyjskich, zmarł w tych dniach w Tyflisie ostatni uczestnik wojen napoleońskich.

Nazywał się Andrzej Mikołajewicz Andruszeń- ko i był wachmistrzem w jednym z pułków kon- nej gwardji.

W czasie wyprawy Napoleon na Moskwę po- stąpił Andruszeńko stopień młodszego podofice- ra i w pociągu za wojskami francuskimi dotarł aż do Berezyny.

W służbie wojskowej spędził najstarszy czło- wiek świata 45 lat, uczestniczył w kilku wojnach między innymi w powstaniu polskim z r. 1831.

W licznych kampanjach odniósł trzykrotnie rany, a na polisku miał szramę od ciężkiej pol-

skiej szabli w roku 1831.

Andruszeńko przeżył 150 lat. Do ostatniej chwi- li zachował żywy umysł i chętnie opowiadał o swych przygodach wojennych.

Sposób jego życia był bardzo prosty. Do ro- ku 1916 pobierał emeryturę z kas państwa, po wypadkach zaś rewolucyjnych poszedł na łaskę wy chleb do swych pracowników. Alkoholu nie uży- wał i wedle własnych opowiadań raz tylko w ży- ciu był pijany i to przed 125 laty.

W przeddzień śmierci wybrał się Andruszeńko po tytoń pieszko ze wsi, gdzie mieszkał, do Tyflisu. Naładowałszy fajeczkę usiadł na ławce w ogro- dzie miejskim i zasnął snem wiecznym.

KRONIKA

KALENDARZYK

Niedziela 12 września — Imienna N. M. P.

WIDOWISKA

Teatr Miejski „Wicek i Wacek”.

wiecz. „Niedojrzały owoc”

Teatr Popularny „Dwie moce” popoł. wiecz.

Casino — „Kawał nieboszczyka”.

Luna „Samson cyrku”.

Reduta „Kawiarenka w Kairze”.

Grand Kino — „Karjera Chaplina”.

Odeon — „Ręce do góry”

Czary — „Szturmem zdobyta”.

Apoll — „Ręce do góry”.

Nowości — „Drugi grzech śmiertelny”

Resursa — „Mezajans Grau-Stark”.

Corso „Zigano”.

Dom Ludowy — „Za jedną noc”.

Miejski Minem. Ośw. — „Veritas Vincit”.

—o—

Wiadomości bieżące.

Osobiste

W dniu wczorajszym powrócił z urlopu wypoczynkowego i objął urzędowanie komendant Okręgowy Policji Państwowej, p. insp. Rudolf Wizimirski. (P)

Dodatkowe zapisy do miejskich szkół powszechnych

Wydział Oświaty i Kultury podaje do wiadomości, iż na zasadzie rozporządzenia inspektora szkolnego na m. Łódź — w dniu 13 i 14 b.m. odbędą się dodatkowe zapisy do wszystkich klas miejskich szkół powszechnych. Zapisy odbywać się będą we wszystkich szkołach od godziny 9-ej rano do 1-ej popoł.

O pracę dla b. wojskowych

Pan Minister Pracy i Opieki Społecznej przyrzekł uregulować sprawę pracy dla b. wojskowych, a to w ten sposób, iż rozporządzeniem wprowadzi łącznika do urzędu Pośrednictwa Pracy z Komisji Międzyzwiązkowej Związków b. Wojskowych, który będzie miał wpływ na przyjmowanie b. wojskowych do instytucji państwowych i komunalnych oraz robót publicznych. Jednocześnie przyrzekł natychmiast załatwić zabezpieczenie bytu i umundurowania weteranom 1863 roku i wykonania Ustawy Inwalidzkiej w tych punktach, które dotychczas nie były wykonywane, taksamo załatwienie sprawy wdów i sierot po poległych.

Posiedzenie Rady Miejskiej

16 (IV sesji) posiedzenie Rady Miejskiej odbędzie się w czwartek, dnia 16-go września 1926 roku, o godzinie 19 i pół punktualnie, w sali posiedzeń Rady Miejskiej przy ul. Pomorskiej N. 16.

Wszechpolski tydzień lotniczy.

W okresie od 2 do 9 października r. b. zorganizowany zostanie na obszarze całego państwa t. zw. Wszechpolski Tydzień Lotniczy.

Między innymi przygotowuje się cały szereg bardzo ciekawych imprez. Dochód w tygodnia lotniczego przeznaczony będzie na rzecz Polskiego Białego Krzyża. (U)

Walka z gruźlicą jest naszym obowiązkiem.

Katastrofalnym rozwojem gruźlicy w Łodzi zainteresował się ogólnokrajowy zjazd we Lwowie.

W dniu wczorajszym towarzystwo „Lokator”, skupiające około 20 tys. członków, wysłało obszerną depeszę na odbywający się w dniach od 11 do 13 b.m. we Lwowie ogólnokrajowy zjazd przeciwgruźlicy. Na zjazd ten udali się jako przedstawiciele Łodzi: nac. lekarz Kasy Chorych dr. Kłuszynski oraz dr. Stert delegowany przez magistrat łódzki. W depeszy swej zarząd towarzystwa „Lokator” wskazuje na olbrzymie spustoszenia, jakie gruźlica powoduje w Łodzi oraz na wzrost zastraszający liczby zgonów na gruźlicę, że jest w pierwszym rzędzie wynikiem

przeludnienia, skutkiem braku 120 tys. izb mieszkalnych w Łodzi, Łódź posiada 10 tys. jedno izbowych mieszkań, co odpowiada 70 proc. ogólnej ilości mieszkań. Temu katastrofalnemu rozwojowi gruźlicy zapobiec może tylko rozbudowa małych mieszkań higienicznych. W konkluzji więc swej depeszy „Lokator” wskazuje na konieczność podjęcia w rezolucji przyjętych przez zjazd niezbędności natychmiastowej budowy małych higienicznych mieszkań w Łodzi dla zwalczania gruźlicy. (E)

—o—

Walka ze szkarlatyną.

Szczepienia ochronne odbędą się w przyszłym tygodniu

W związku z rozpoczynającym się w łódzkich szkołach powszechnych i średnich nowym rokiem szkolnym, podjęte zostają w przyszłym tygodniu szczepienia ochronne dzieci w celu uodpornienia ich przeciwko szkarlatynie. Niezbędne na ten cel fundusze zostały już przez magistrat przyznane. Szczepienia te rozpoczną się kolejno od najmłodszych do najstarszych dzieci szkół powszech-

nych. Dużą wagę przywiązuje również wydział oświaty i kultury, który tę akcję ochronną realizuje, do współdziałania w niej rodziców z władzami szkolnymi. O konieczności troskliwej opieki nad dzieckiem odbędą się specjalne konferencje z rodzicami, których projekty opracowują szkolni lekarze-higienicy pod kierownictwem lekarza naczelnego dr. Guttentaga. (E)

—o—

Oświata ludu dokona cudu.

Zapisujcie się do Miejskich Szkół Wieczornych

Magistracki Wydział Oświaty i Kultury prowadzić będzie również w bieżącym roku szkolnym szkoły wieczorowe następujących typów:

A. Szkoły zawodowe kształcące dla młodzieży pracującej w rzemiośle, przemysłu i handlu;

B. Szkoły uzupełniające dla chcących dopełnić swoje wiadomości elementarne z języka polskiego i matematyki.

C. Szkoły powszechne wieczorne według planów szkół powszechnych dziennych dla tych, którzy, będąc w wieku pozaszkolnym, pragną zdobyć świadectwo z ukończenia VII klas szkoły powszechnej.

D. Kursy dla dorosłych.

Zapisy do wieczornych szkół zawodowych są już w toku. Do szkół uzupełniających i do szkół wieczornych powszechnych jak i na kursa dla dorosłych zapisy odbywać się będą w dniach 13, 14 i 15 września r. b. według poniżej wskazanych adresów:

Kto chce się uczyć, kto chce uzupełnić swe wykształcenie, kto chce mieć ukończoną szkołę powszechną, winien zapisać się do jednej z wyżej wymienionych szkół.

Nie należy zaniedbywać sposobności kształcenia się bacząc na to, że na naukę nigdy nie jest zapóźno, a „Nauka i praca człowieka wzbogaca”.

Zapisy do szkół uzupełniających odbywać się będą w następujących lokalach szkolnych:

ul. Andrzeja 24, Nowosenatorska 4, Cmentarna 3, Mickiewicza 7, Wilenska 14, Gubernatorska 22, Pomorska 8, Napiórkowska 31, Sosnowa 1, Rzgowska 76, Południowa 28, Księży Młyn 15, Kałna 17, Zgierska 116, Szpitalna 9, (Widzew) Skierkiewicka 3, Smugowa 6, Rzgowska 25, Juliusza 29, Wólczańska 21, Aleksandrowska 21

Zapisy do szkół powszechnych odbywać się będą w następujących lokalach szkolnych:

ul. Główna 30, Rzgowska 30, Zgierska 11, Zagajnikowa 34, Szkolna 32, Sienkiewicza 11, Zgierska 166, Złota 7.

Zapisy na kursa dla dorosłych odbywać się będą w następujących lokalach szkolnych:

ul. Zeromskiego 58, Nowosenatorska 4, Zgierska 70;

Egzaminy dla rowerzystów

Biuro Wojskowo-Policyjne Magistratu m. Łodzi przypomina wszystkim rowerzystom, iż w dniu 14 b.m. od godziny 1-ej do 3-ej po poł. odbędzie się ostatnie w tym roku posiedzenie Komisji Egzaminacyjnej dla

Rowerzystów.

Wobec tego wszyscy ci, którzy jeszcze nie podlegali egzaminowi, winni w tym dniu zgłosić się na plac Towarzystwa „Union” Przejazd 7)

Zapomogi na wpisy dla dzieci urzędników

Miejscowe urzędy państwowe otrzymały zawiadomienie z ministerstwa skarbu, że w sprawie zapomóg na wpisy szkolne na pierwsze półroczje b. r. dla dzieci urzędników, uczęszczających do szkół prywatnych, obowiązują te same warunki co w latach poprzednich.

Podania o zapomogi muszą być składane do 15 b. m., i po tym terminie rozpatrywane nie będą. (bip)

Ewidencja oficerów

W tych dniach wchodzi w życie przepisy regulujące sprawę ewidencji oficerów.

Przepisy te reg. sprawy tak zasadniczej dla korpusu oficerskiego wagi, ułatwiają z jednej strony władzom i dowództwom ścisłe zobrazowanie sobie całości spraw personalnych każdego poszczególnego oficera, jego przebiegu służby, odbytych studjów, kwalifikacji, awansów, odznaczeń, stanu rodzinnego i t. d. z drugiej strony zaś ułatwiają każdemu oficerowi orientowanie się w jego własnych sprawach personalnych. (UC)

Jakie pomieszczenia nie są uważane za handlowe?

Na podstawie nowej ustawy o ochronie lokatorów pomieszczenia zajęte na redakcję i administrację czasopism i na wykonywanie wolnych zawodów oraz lokale pracowniczych związków zawodowych i instytucji społecznych i kulturalno-oświatowych nie będą zaliczone do pomieszczeń handlowych i przemysłowych. (o)

Sprzedaż pieczywa na rynkach

Wobec dokonywanych przez Komisję Sanitarną oględzin miejsc sprzedaży pieczywa na rynkach łódzkich, VII Dozór Sanitarny zawiadomił Wydział Zdrowotności Publicznej, iż obecnie na rynkach Leonarda stała sprzedaż pieczywa odbywa się na urządzonych straganach, zaopatrzonych w półki oraz oszkłone szafki, przeznaczone dla białego pieczywa. W dni targowe, w znacznej mierze sprzedaż pieczywa odbywa się na specjalnie urządzonych wózach z szafkami.

Dalsze wypłaty zasiłków

We wtorek rano w lokalu P.U.P.P. (Al. Kościuszki 9) odbędzie się wypłata za siłków bezrobotnym pracownikom umysłowym, posiadającym legitymacje od Nr. 2541 do 3300, zaś we środę i czwartek na dalsze numera. (bip)

Z gimnazjum Rogumła Brauna

Gimnazjum B. Brauna dzięki doborowi odpowiednich sił pedagogicznych wspina się coraz wzwyż zdobywszy rekord wśród miejscowych gimnazjów prywatnych. W odnowionym gmachu uruchomione zostały gabinety fizyczne, chemiczne i geograficzno-przyrodnicze, jakoteż pracownie: chemiczna, przyrodnicza oraz sala rysunkowa i gimnastyczna. Do klas niższych wpisy zostały znacznie obniżone. Nadmieniamy, że uczniowie szkół powszechnych będą przyjmowani w tym roku do gimnazjum bez egzaminów.

Jak zapobiec brakowi węgla?

Przemysłowcy łódzcy radzą nad tem w Min. Przem. i Handlu.

Jak już kilkakrotnie donosiliśmy, nastąpiło ostatnio poważne zmniejszenie transportów węgla na potrzeby przemysłu łódzkiego. Mogłoby to doprowadzić do poważnych komplikacji w uruchomionym od niedawna na szerszą miarę przemyśle łódzkim, a nawet spowodować znaczne ograniczenie produkcji. Związek przemysłu włókienniczego podjął natychmiastową interwencję u czynników miarodajnych w Warszawie, która do prowadziła do częściowego tylko zwiększenia transportów węgla, kierowanego przez kopalnię, w której części na eksport, a zużywającego dla tych celów znacznie większe ilości wagonów-węgliarek. Wobec tego cały szereg wielkich przedsiębiorstw włókienniczych podjęły interwencję na swoją rękę w celu zapewnienia sobie normalnych dostaw tran-

sportów węgla. Tak np. firma L. Geyer wysłała do Katowic specjalnie w tym celu jednego z inżynierów fabrycznych, który zdołał uzyskać specjalny pociąg i t. d. W celu zasadniczego uregulowania tej palącej i posiadającej niesłychanie ważne znaczenie dla całego przemysłu i życia gospodarczego kwestji—min. przem. i handlu zwołano specjalną konferencję. Z ramienia przemysłu łódzkiego udał się wczoraj rano inż. Paweł Rumpel. Przedstawi on na konferencji ministerjalnej potrzeby Łodzi, która dla fabryk włókienniczych w okresie sezonu zimowego musi mieć pokryte zapotrzebowanie 862 ton tygodniowo, dotąd zaś transporty węgla dla Łodzi nadchodziły w ilości 5—10 proc. tej liczby, ostatnio zaś wzrosły one do 25 proc. normalnego zapotrzebowania. (E)

Ważne dla h. wojskowych.

ZEBRANIA KONTROLNE SZEREGOWYCH REZERWY I POSPOLITEGO RUSZENIA.

W najbliższych tygodniach odbędą się zebrań kontrolne szeregowych rezerwy i pospolitego ruszenia z bronią (kat. A. C. i C jeden) roczników: 1898, 1894, 1893, 1892, 1901 oraz tych z roczników 1890, 1895, 1896, 1897, 1901, którzy nie stawili się do zebrań kontrolnych w r. 1925 i tych szeregowych roczników 1899 i 1900, którzy w latach 1925 i 1926 nie odbyli ćwiczeń w rezerwie i nie stawili się do zebrań kontrolnych, a zamieszkałych na terenie m. Łodzi.

Zebrań te odbędą się wedle następującego planu stawieniectwa:

Rocznik 1890 w lokalu komisji nr. 1 ul. Konstantynowska 81 (koszary 10 p. K. a. p.) od 19 do 22 listopada.

Rocznik 1891 w lokalu komisji nr. 1 j. w.) od 15.X do 18.XI.

Rocznik 1892 w lokalu komisji nr. 2 ul. Konstantynowska 81. (koszary 10 p. K. a. p.) od 15.X do 18.XI.

Rocznik 1893 w lokalu komisji nr. 3 ul. Leszno 9. (koszary 28 p. S. S.) od 15.X do 23.XI.

Rocznik 1894 w lokalu komisji nr. 4 ul. Konstantynowska 62 (koszary 21 p. S. K.) od 15.X do 27.XI.

Rocznik 1895 w lokalu komisji nr. 2 (j. w.) od 19.XI do 25.XI.

Rocznik 1896 w lokalu komisji nr. 3 (j. w.) od 24.XI do 29.11.

Rocznik 1897 w lokalu komisji nr. 1 (j. w.) od 23.11 do 26.11.

Rocznik 1898 w lokalu komisji nr. 5 ul. Skłodowska 40. (koszary 4 Szew. Tab.) od 15.10 do 27.11.

Rocznik 1899 w lokalu komisji nr. 4 (j. w.) od 29.11 i 30.11.

Rocznik 1900 w lokalu komisji nr. 5 (j. w.) 29.11 i 30.11.

Rocznik 1901 w lokalu komisji nr. 2 (j. w.) od 28.11 do 30.11.

Od obowiązku stawienia się do zebrań kontrolnych są zwolnieni z urzędu: a) postawieni do Sejmu i Senatu oraz ministrowie i wiceministrowie (podsekretarze stanu), b) duchowni i kandydaci do stanu duchownego, c) szeregowi, którzy w roku bieżącym odbywali służbę czynną w wojsku lub ćwiczenia wojskowe, d) szeregowi którzy w roku bieżącym zgłoszili się do służby w wojsku lub ćwiczeń wojskowych, jednak z powodu choroby lub celem przedstawienia komisji rewizyjnej z tej służby zostali zwolnieni, e) znajdujący się w więzieniu śledczym lub karnym oraz umieszczeni w karnych zakładach poprawczych, f) szeregowi rezerwy, tudzież pospolitego ruszenia, którzy rzeczywiście wyjechali zagranicę zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Na zebrań kontrolne należy się zgłosić w miejscu i terminie wyznaczonym w powyżej podanym planie punktualnie o godz. 9, z książeczką wojskową, kartą mobilizacyjną i innymi posiadaczami dokumentami wojskowymi.

Rezerwiści, którzy nie stawiają się w porę na zebrań kontrolne, będą pociągnięci do odpowiedzialności w myśl wojskowych przepisów karnych (dyscyplinarnych) przez przewodniczących zebrań kontrolnym.

Powołani na zebrań kontrolne nie mogą rościć pretensyj do Skarbu Państwa tytułem odszkodowania, bądź to z powodu zaniedbania pracy, bądź też ponieśienia pewnego uszczerbku w zarobku dziennym skutkiem stawienia się na zebrań kontrolne. (P)

Niewłaściwe ładowanie bagaży na kolejach

WYRZĄDZA PASAZEROM LICZNE STRATY MATERJALNE.

Na kolejach naszych w nieprawdopodobny sposób traktowane są t. zw. przesyłki pocipieszne, czyli bagaż przewożony pociągami osobowymi. Najróżnorodniejsze paczki i pakunki, bez względu na rodzaj opakowania i zawartość, są wyrzucane lub wrzucane do wagonu z taką siłą, iż po ekspedycji odbiorca nie może poznać przesyłki, lub też otrzymuje rzeczy polamane, rozbite i wogóle bezwartościowe. Jest to rzeczą niedopuszczalną, aby w przedsiębiorstwie państwowem w podobny sposób traktowa-

no mienie obywateli.

Jak postępuje służba kolejowa z bagażem, wystarczy przyjrzeć się tej czynności na którejkolwiek stacji, gdzie można naocznie przekonać się o barbarzyńskim obchodzeniu się z dobytkiem ludzi, którzy niejednokrotnie przy tego rodzaju przesyłkach ponoszą bardzo dotkliwe straty.

Władze kolejowe bezwarunkowo powinny zwrócić uwagę na to stanowczo i usunąć dziki zwyczaj, wywołujący ogólne skargi i dyskredytujące nas wobec zagranicy.

ZE ZWIĄZKÓW I STOWARZYSZEN.

Podziękowanie Straży Ogniowej

Zarząd i Komenda Łódzkiej Straży Ogniowej Ochotniczej poczytują sobie za miły i zaszczytny obowiązek złożyć z głębi serca płynące „Bóg Zapłać” prasie, wszystkim organizacjom oraz społeczeństwu łódzkiemu za okazane dowody uznania Łódzkiej Straży Ogniowej Ochotniczej podczas Jej uroczystości jubileuszowych w dniach 4 i 5 września rb.

Ze Związku Oficerów Rezerwy.

W niedzielę dnia 12 bm. o godzinie 10 rano w pierwszym terminie a o godz. 11 w drugim terminie bez względu na ilość obecnych odbędzie się w Kasyńce Oficerskiej Garnizonu m. Łodzi Nadzwyczajne Walne Zebranie członków zwołane na życzenie 20 członków. Na porządku dziennym 1) stanowisko Zarządu wobec wypadków majowych, 2) sprawozdanie ze Zjazdu Delegatów Okręgowych odbytego w Warszawie w dniu 5 bm. Zarząd Związku wzywa wszystkich członków do wzięcia udziału w tem ważnym zebraniu na którym ustalony będzie program ideologii oficera rezerwy.

Oficerowie rezerwy jak wykazał ostatni Zjazd Delegatów w całej Rzeczypospolitej biorą żywy udział w pracach Związku. Niewątpliwie, iż tak liczni oficerowie rezerwy w Łodzi, nie dadzą się wyprzedzić w pracy społecznej i łączności koleżeńkiej członkom Związku innych miast Rzeczypospolitej.

Kursy Językowe Y. M. C. A.

Polska YMCA, analogicznie do lat ubiegłych, organizuje kursy języków obcych angielskiego, francuskiego i niemieckiego początkowe i wyższe dla chrześcijan (ek). Wykładowcami będą wybitni fachowcy. Kompletów liczyć będą maksymalnie 16 osób, czesne zł. 8 mies. Zapisy, Piotrkowska 89 od 5—9 wiecz. tel. 23 — 90.

Kursy Handlowe Y. M. C. A.

Polska YMCA organizuje kurs handlowy z księgowości, arytmetyki handlowej, korespondencji i prawoznawstwa dla praktykantów biurowych i biuralistów. Zapisy chrześcijan (ek) przyjmuje się Piotrkowska 89 od 5—9 wiecz. tel. 23—90. Czesne zł. 12 mies.

Kursy Metalowe i Stolarskie Y. M. C. A.

Polska YMCA w porozumieniu z władzami rządowymi i miejskimi organizuje specjalne kursy uzupełniające dla metalowców i stolarzy — absolwentów Miejskich Szkół Zawodowych. Program nauki będzie ściśle przystosowany do już nabytych wiadomości absolwentów i główny nacisk położony będzie na rysunki zawodowe i technologię. Czesne zł. 5 mies. za 40 godz. wykładowych. Zapisy metalowców i stolarzy absolwentów przyjmuje się Piotrkowska 89 od 5—9 wiecz.

Popularne kursy prawno-ekonomiczne Y. M. C. A.

Polska YMCA organizuje kurs z podatkowości prawa handlowego, wekslowego, konstytucji, administracji i ubezpieczeń społecznych. Kurs ma na celu danie słuchaczom (czkom) praktycznych wiadomości z dziedziny prawa, potrzebę których odczuwa się codziennie w życiu gospodarczym. Wykładowcami będą sędziowie i prokuratorzy Sądu Okręgowego oraz fachowcy podatkowi.

Zapisy Piotrkowska 89 od 5 do 9 wiecz. tel. 23-90.

Wieczory klubowe u Handlowców Polskich

W dniu 15 b. m. we środę Handlowcy Polscy (Piotrkowska 108) urządzają pierwszy w tym sezonie wieczór klubowy. Podobne wieczory-klubowe odbywać się będą w każdą środę.

Zarząd Związku wierzy, że wzorem lat ubiegłych wieczory te gromadzić będą liczne rzesze członków i wprowadzonych gości. Początek o godzinie 8-ej wieczór.

Czekolada „Plutos”
pochodzi z żydowskiej fabryki.

S. † P.

Marja z Grabowskich Zarzycka

przełożona szkoły,

opatrzona Olejami św. po ciężkich i długich cierpieniach zasnęła w Bogu dnia 11-go września 1926 r. przeżywszy lat 63.

Nabeżenieństwo żałobne za spokój duszy odprawione będzie w kościele św. Krzyża w Łodzi we wtorek dnia 14 b. m. o godz. 10 rano.

Wyprowadzenie drogich nam zwłok z domu przy ul. Sienkiewicza 31, na Stary cmentarz katolicki nastąpi tegoż dnia o godz. 4-ej p. p.

Na smutne te obrzędy zapraszają krewnych, przyjaciół i znajomych pograżeni w głębokim żalu

5427

Dzieci i Rodzina.

GŁOSY PUBLICZNE.

Nie podwyższać cen biletów

Na łódzkich kolejkach dojazdowych

Pisma doniosły że p. minister kolei inż. p. Romocki przyjął w dniu 3-cim września wojewodę łódzkiego p. Jaszczolta z którym omawiał sprawy komunikacyjne okręgu łódzkiego. Między innymi sprawami poruszonemi przez p. wojewodę na tej konfer. znalazł się zapewne i protest ludności podmiejskich okolic Łodzi, złożony władzom wojewódzkim i centralnym przez delegację tej ludności z powodu niezgodnym z interesami wydatnej podwyżki taryfy na liniach łódzkich elektrycznych kolei dojazdowych. Wprawdzie podwyżka taryf osobowych na tych kolejkach nastąpiła na skutek zezwolenia p. ministra kolei, uzyskanego przez dyrekcję kolei dojazdowych jeszcze w lipcu, ale co się okazało. Oto najpierw dyrekcja ta rozmyślnie dopuściła do wybuchu strajku pracowników na swoich liniach a potem podwyższyła ceny w stosunku znacznie wyższym niż na to miała zezwolenie licząc widocznie na trudności władz w wykonaniu w szczególności przez Ministerstwa. Widzi my tu niebawem, zaścianność i umiejętność oraz perfidny wyzyskanie momentu psychologicznego wśród publiczności, zmuszonej korzystać z podmiejskich komunikacji. — Gdy bowiem dziesiątki tysięcy mieszkańców okolic podmiejskich, w 90 proc. składających się z robotników zatrudnionych w przemyśle łódzkim, urzędników państwowych i prywatnych oraz letników — rodzinom zmuszone były przez strajk (wywołany roz-

myślnym bojkotem słusznych żądań pracowniczych) chodzić pieszo po kilka kilometrów przez kilka dni do swych warsztatów pracy lub opłacać drogą komunikacją autobusową to zdawało się że te same tysiące z wdzięcznym i nieogładanym się na podwyższonej tymczasem cenę przyjmują uruchomione kolejkami i badać nowych taryf nie będą one są odtąd stałym wielkim haraczem pięćdziesięciotysięcznych rzesz codziennych pasażerów na rzecz akcjonariuszów. — Tym razem jednak oburzona ludność zareagowała. Jakiś! W dobie kiedy całe społeczeństwo z ufną radością widziało już pewne uspokojenie, obniżkę kosztów utrzymania, widoczne polepszenie życia gospodarczego, kiedy Bank Polski zniżył stopę procentową i kraj oraz okręg łódzki zdaje się wkraczać w pewien okres stabilizacji cen dyrekcja kolei dojazdowych pod pretekstem potrzeby podwyższenia pensji swym pracownikom o 12 proc. umyślnie od p. ministra kolei prawo podniesienia ceny biletów kolejowych o całe 20 proc.! Mało tego. Korzystając z uzyskanej w tak niezwykłych okolicznościach koncesji wspomnianą dyrekcja podnosi taryfę do 25 proc. dotychczas pobieranych cen a dla robotników w godzinach rannych, dla młodzieży szkolnej i dzieci do lat 10 aż o 66 proc. Czy to się zgadza z hasłami sanacji gospodarczej tak gorliwie dziś wpajanymi w znękanego społeczeństwo?

S. S.

A kto chce rozkoszy użyć...

PRZEDŁUŻENIE ZACIĄGU OCHOTNICZEGO.

Na zasadzie art. 62 i 63 ustawy o powszechnym obowiązku służby wojskowej i rozkazu M.S. Wojsk. z dn. 4 b. m. zaciąg ochotniczy do służby w piechocie został przedłużony do dn. 15 lutego 1927 r. Jako ochotnicy mogą być przyjmowani mężczyźni, urodzeni w latach 1907, 1908 i 1909, nie posiadający cenzusu naukowego, uprawniającego do służby półtorarocznej.

Ponadto pewna ograniczona ilość poborowych, urodzonych w roku 1903, a zaliczonych do nadkontyngensu, może na własną prośbę być powołana do służby czynnej w marcu 1927 r.

Podania o powołanie do służby czynnej z nadkontyngensu należy w terminie do dn. 15 lutego 1927 r. wnieść do właściwych P.K.U. (P)

PRAWO I SĄD.

Najbliższe sensacje sądowe

SPRAWA P. BEDNARCZYKA I FABRYKANTÓW PODPALACZY.

Jak się dowiadujemy, wobec powrotu z urlopu wypoczynkowego prokuratorów Szymdta i Krychowskiego rozpocznie się w początkach tego tygodnia badanie aktów na desłanych przez magistrat w sprawie b. ławnika Bednarczyka.

Prokuratorja przykłada sprawie tej pierwszorzędne znaczenie i badać ją będzie w przyspieszonym tempie, by jaknajprę-

dziej ujrzała ona światło dzienne na rozprawie sądowej.

Sprawa podpalaczy Wojdysławskiego i Lewinzona rozpocznie się w dniu 21 b. m. i trwać będzie 3 dni.

Ponieważ rozprawa wywołała wielkie zaciekawienie, prawdopodobnie wejście na salę rozpraw będzie dozwolone tylko za biletami. (bip)

LICYTACJE PRZYMUSOWE.

MAGISTRAT M. ŁODZI — WYDZIAŁ PODATKOWY
NINIEJSZYM PODAJE DO WIADOMOŚCI, ŻE W
DNIU 20 WRZEŚNIA RR. MIĘDZY GODZ. 9-TĄ RA
NO, A 4-TĄ PO POŁUDNIU GŁĘBOKA SER. PRZEJ
MUSOWE LICYTACJE RUCHOMOŚCI U NIEPEJ
WYMIENIONYCH OSÓB ZA NIEWPŁACONE
PODATKI.

- 1) Ajzenbucch M. Dolna 32, 2 warsztaty tkackie.
- 2) Borycki J. Drownowska 2, otomana.
- 3) Biederman S. Konstantynowska 25, meble.
- 4) Buhle SS-wie, Aleksandrowska 41, kasa ogniotrwała.
- 5) Bornsztajn H. Zgierska 12, szafa.
- 6) Cwajg L. Drownowska 5, szafa.
- 7) Cadkowicz J. L. Północna 12, kredens.
- 8) Cynamon J. Wschodnia 4, meble.
- 9) Domb A. Drownowska 2, 2 szafy.
- 10) Dybowski F. Goplańska 14, szafa.
- 11) Ender A. Gęsia 11, szafa.
- 12) Fogiel E. Drownowska 9, meble.
- 13) Fuks I. Franciszkańska 2/4, meble.
- 14) Fuks A. Franciszkańska 2/4, maszyna.
- 15) Fuks J. Gdańska 5, tremo.
- 16) Filozof M. Aleksandrowska 43, worek mąki, waga.
- 17) Flakowicz i Blum, Zgierska 13, meble.
- 18) Frydman i Zarzewski, Pomorska 3, garderoba.
- 19) Góra M. Drownowska 5, garderoba.
- 20) Grzybowski J. Franciszkańska 2/4, meble.
- 21) Grawe Ch. Konstantynowska 2, meble.
- 22) Gotlib Ch., Fajtra 18, meble.
- 23) Gutman S. Karwińska 6, garderoba.
- 24) Iwankowicz Ch. Drownowska 5, meble.
- 25) Kalińska R. Drownowska 2, meble.
- 26) Kapelusz E. Pl. Wolności 10, meble.
- 27) Kaszub B-cia, Drownowska 77, suszarka.
- 28) Krysiński F. Aleksandrowska 25, 4 kola, spód resorki.
- 29) Kuśmirek, W. Jana 11, komoda.
- 30) Konrad H. Zgierska 74, meble.
- 31) Kaufman E. Sztarka 4, szafa.
- 32) Karpiński S. Zgierska 84, meble.
- 33) Lewkowicz M. Zgierska 42, meble.
- 34) Lewkowicz D. Franciszkańska 2/4, meble.
- 35) Lewkowicz W. Gdańska 5, kredens.
- 36) Lubelski W. Sikawska 4, szafa.
- 37) Lewenberg i Krauze, Cegielniana 42, kasa ogniotrwała.
- 38) Lurie A. Pomorska 81, szafa, biurko.
- 39) Tepler M. Pomorska 29, kredens.
- 40) Lajzerowicz H. Wschodnia 4, 10 tuz. talerzy.
- 41) Moszkowicz I. Dolna 2, meble.
- 42) Miotelka B. Drownowska 18/20, tremo.
- 43) Moncarz Z. Północna 21, meble.
- 44) Matz F. i A. Zabieniec 21, krowa.
- 45) Pacanowski Ch. Drownowska 9, szafa.
- 46) Putajewska E. Drownowska 30, meble.
- 47) Pelcman J. Aleksandrowska 58, meble.
- 48) Pijakowski S. Lagiewnicka 41, szafa.
- 49) Piatkowski P. Piwna 12, maszyna do szycia.
- 50) Raczyńska E. Stefana 28, komoda.
- 51) Rozenblum D. Kielma 6, maszyna do szycia.
- 52) Recht Ch. Wschodnia 4, szafa.
- 53) Sztajnhorn B. Drownowska 9, meble.
- 54) Sztajn L. Brzezińska 20, meble.
- 55) Sztajn M. Mickiewicza 20, meble.
- 56) Sztajn M. Mickiewicza 20, meble.
- 57) Sznek J. Mickiewicza 2, szafa.

- 58) Stokfisz M. Piwna 24, szafa.
- 59) Siewierski Z. Piwna 24, komoda, szafa.
- 60) Szmidt A. Sielwa 1, 2 biurka, maszyna do pisania, kasa ogniotrwała, 2 szafy.
- 61) Tobiasz H. Zgierska 12, meble.
- 62) Wierzbiński J. Gdańska 5, meble, urządzenia sklepu.
- 63) Werdycier M. Aleksandrowska 6, meble.
- 64) Wendrownik A. Wschodnia 4, 15 umywalk, 6 wiader, 10 garnuszków.
- 65) Wolf I. Wschodnia 7, szafa.
- 66) Wajgenberg S. Zgierska 2, szafa.
- 67) Zajz Ch. Franciszkańska 6, waga, kredens, zegar.
- 68) Zysler Ch. Nowomiejska 29, maszyna do szycia.

W DNIU 21 WRZEŚNIA RR. MIĘDZY GODZ. 9-TĄ
RA NO A 4-TĄ PO POŁUDNIU.

- 1) Alter H. Cmentarna 1, meble.
- 2) Adler M. Cmentarna 1, kredens.
- 3) Akwie A. Piotrkowska 56,2 biurka.
- 4) Bryczkowski H. Cegielniana 75, biurko, chłodnik, lustro.
- 5) Braun E. Zachodnia 23, meble.
- 6) Buzyn J. Ch. Cmentarna 3-a, zegar.
- 7) Bloch A. 28 p. Strzelców Kaniowskich 15, szafa.
- 8) Bornsztajn J. Południowa 13, kredens.
- 9) Bykowski A. Kilińskiego 17, meble.
- 10) Bernhajm J. Zawadzka 23, meble.
- 11) Bank Powszechny, Sienkiewicza 40, 2 stoły.
- 12) Bergman I. Moniuszki 8, tremo, maszyna do szycia.
- 13) Berman M. Piotrkowska 25, 3 paczki przędzy.
- 14) Benedykt M. Cegielniana 51, szafa.
- 15) Berger A. Piotrkowska 58, meble.
- 16) Binke D. Cegielniana 53, meble.
- 17) Bornsztajn W. Piotrkowska 58, 30 mtr. sukna.
- 18) Bielawski M. Piotrkowska 58, meble, 30 mtr. sukna.
- 19) Bauman S. Cegielniana 53, tremo.
- 20) Baungarten D. Cegielniana 66, kredens.
- 21) Boraksa S. SS-wie, Cegielniana 68, 3 warsztaty tkackie.
- 22) Bajalsiewicz M. Cegielniana 71, kredens.
- 23) Derek L. Zachodnia 49, 2 szafy.
- 24) Bande M. Zawadzka 15, kredens.
- 25) Czerniakowski Ch. Cegielniana 66, szafa.
- 26) Cynamon J. Zachodnia 54, 3 paczki nici.
- 27) Cynamon J. Zawadzka 17, meble.
- 28) Działowski M. Nowocegielniana 44, szafa.
- 29) Dawidowicz I. Piotrkowska 19, szafa.
- 30) Działyński I. Piotrkowska 30, 4 stoły, bufet.
- 31) Działoszyński S. Wschodnia 25, szafa.
- 32) Danielak A. Cegielniana 51, meble.
- 33) Dobiecki H. M. Piotrkowska 58, 10 paczek przędzy.
- 34) Dudak L. Zawadzka 15, szafa.
- 35) Epszajn M. Piotrkowska 33, kredens.
- 36) Epszajn E. Piotrkowska 52, meble.
- 37) Engel S. Cegielniana 52, tremo.
- 38) Elenberg S. Sienkiewicza 9, meble.
- 39) Fajtlowicz S. Cmentarna 3, tremo.
- 40) Fuks A. Nowocegielniana 11, meble.
- 41) Fajgenbaum S. Sienkiewicza 2, 10 parasolek, 10 parasoli.
- 42) Frajlich B. Piotrkowska 101, maszyna do pisania.
- 43) Fisz J. Nowocegielniana 20, meble.
- 44) Frankiel S. Cegielniana 40, meble.
- 45) Futerman J. Piotrkowska 54, 30 dywaników.
- 46) Frajdenrajch T. Kilińskiego 38, szafa.
- 47) Fisz H. Cegielniana 53, kredens.
- 48) Frankenberg S. S. 6-go Sierpnia 3, meble.
- 49) Fajtelson F. Wólczajska 7, kredens.
- 50) Frenkel A. Cegielniana 71, kredens.
- 51) Frajlich M. Cegielniana 71, meble.
- 52) Finkelsztajn H. Wólczajska 37, kredens.
- 53) Gressman Ch. Cegielniana 75, kredens.
- 54) Glate A. Cegielniana 84, zegar.
- 55) Gutman I. Zachodnia 68, meble.
- 56) Goldfarb I. Cmentarna 1, meble.
- 57) Góralski L. Cmentarna 3, bielizniarka.
- 58) Gutman J. Lipowa 31, kredens.
- 59) Goldszajn B. Zeromskiego 23, meble.
- 60) Goldberg A. Piotrkowska 54, meble.
- 61) Goldberg A. Cegielniana 53, kredens.
- 62) Geduld M. Piotrkowska 35, kredens.
- 63) Gutman I. Zachodnia 68, kredens.
- 64) Gressman W. Narutowicza 1, 2 bufety, szafa.
- 65) Gelbard Z. Cegielniana 53, meble.
- 66) Gutman H. Cegielniana 53, kredens.
- 67) Gutman K. M. Cegielniana 64, pianino.
- 68) Grawe H. 6-go Sierpnia 3, meble.
- 69) Gawartin J. Wólczajska 21, kredens.
- 70) Grosvert A. M. Wólczajska 63, meble.
- 71) Ginter N. Wólczajska 65, zegar.
- 72) Garmann L. Cegielniana 25, 1 mł. pilina.

- 73) Goldberg J. Zawadzka 18, szafa.
- 74) Guigas J. Zawadzka 17, meble.
- 75) Horowicz L. Trauguta 4, stolik, otomana.
- 76) Kamiński S. Cegielniana 71, tremo.
- 77) Hajman D. Zawadzka 23, materiał wełniany.
- 78) Chabański A. Cmentarna 3-a, meble.
- 79) Hajneman O. 23 p. Strzelców Kaniowskich 22, lustro.
- 80) Chabański J. Cmentarna 3-a, szafa.
- 81) Chabański S. I Maja 35, meble.
- 82) Hajman i Nowe, 28 p. Strzelców Kaniowskich 41, biurko.
- 83) Hajman S. Trauguta 8, meble.
- 84) Herszenhorr I. Cegielniana 49, kredens.
- 85) Halpern M. Cegielniana 51, kredens.
- 86) Hurwicz J. Cegielniana 53, tremo.
- 87) Herszberg S. Cegielniana 53, kredens.
- 88) Hendeles M. Cegielniana 68, 2 warsztaty tkackie.
- 89) Holcman E. Zachodnia 63, biurko.
- 90) Jelenowicz Ch. Piotrkowska 27, zegar.
- 91) Jakubowicz N. Piotrkowska 54, meble.
- 92) Jankielewicz H. Cegielniana 52, meble.
- 93) Joskowicz I. Cegielniana 53, tremo.
- 94) Kawemoki J. B. Zawadzka 50, meble.
- 95) Joskowicz H. Zachodnia 54, lustro.
- 96) Joskowicz L. Zachodnia 66, 3 szuki materiału.
- 97) Kac B. Cegielniana 75, meble.
- 98) Kligier R. Cegielniana 75, meble.
- 99) Kestenberga B. Cegielniana 90, kredens.
- 100) Kestenberga S. Cegielniana 90, kredens.
- 101) Kujawski T. Cegielniana 91, tremo.
- 102) Kofman D. 28 p. Strzelców Kaniowskich 3, meble.
- 103) Kryszał B. I Maja 25, meble.
- 104) Kotek M. Piotrkowska 60, maszyna do szycia.
- 105) Krauze J. Południowa 13, meble.
- 106) Kagan H. 28 p. Strzelców Kaniowskich 15, tremo.
- 107) Konsens M. Piotrkowska 62, meble.
- 108) Kown B-cia, Piotrkowska 42, meble.
- 109) Kempniński M. Cegielniana 49, meble.
- 110) Klajman N. Cegielniana 51, szafa.
- 111) Krakowski M. Cegielniana 51, tremo.
- 112) Klajn N. Cegielniana 52, worek mąki, lodowca.
- 113) Kure H. Cegielniana 52, garderoba.
- 114) Konsens M. Piotrkowska 58, urządzenie sklepu.
- 115) Kempniński M. Piotrkowska 66, maszyna do szycia.
- 116) Kempner I. Gdańska 44, biurko.
- 117) Kinnus R. Zawadzka 17, szafa.
- 118) Klajnberg I. Zawadzka 17, szafa.
- 119) Lewkowicz D. 28 p. Strzelców Kaniowskich 21, meble.
- 120) Lemberger K. I Maja 21, meble.
- 121) Langnas F. Sienkiewicza 3/5, kasa.
- 122) Langnas i Zajczkowski, Sienkiewicza 3/5, chustki.
- 123) Landau A. Cegielniana 51, 2 szafy.
- 124) Lasman S. Piotrkowska 54, meble.
- 125) Lewin, Kilińskiego 86, meble, pianino.
- 126) Lenkiński S. Piotrkowska 107, meble.
- 127) Lenkiński L. 6-go Sierpnia 1, szafa, 2 maszyny do szycia.
- 128) Lipszyc Ch. M. Wólczajska 3, kredens.
- 129) Lew Ch. B. Cegielniana 66, meble.
- 130) Lwow J. Gdańska 84, powóz.
- 131) Lipmanowicz K. Cegielniana 66, szafa.
- 132) Liberman J. Zachodnia 38, kasa ogniotrwała.
- 133) Lewi J. Zachodnia 49, meble.
- 134) Mireński H. Cegielniana 84, kredens.
- 135) Minc Sz. Zielona 6, szafa.
- 136) Mikulka M. 28 p. Strz. Kaniowskich 48, meble.
- 137) Makow M. Narutowicza 56, meble, zegar.
- 138) Moszenberg S. Piotrkowska 42, szafa.
- 139) Mogilner B. Cegielniana 75, kredens.
- 140) Mendelson I. Cegielniana 49, szafa.
- 141) Morgentaler S. Cegielniana 54.
- 142) Mortenfeld B. Cegielniana 66, kredens.
- 143) Mikulski J. Cegielniana 66, kredens.
- 144) Majerson A. Cegielniana 70, zegar.
- 145) Musik M. Cegielniana 71, szafa.
- 146) Miller M. Zawadzka 17, 2 szafy.
- 147) Niczke J. Tramwajowa 13, kredens.
- 148) Neuman N. B. Zachodnia 33, kredens.
- 149) Neufeld Sz. Zawadzka 17, szafa.
- 150) Niedźwiedz J. Cmentarna 3-a, szafa.
- 151) Olszer M. Nowotargowa 5, fortepian.
- 152) Opatowski I. K. Piotrkowska 69, meble.
- 153) Ornsztajn Sz. D. Piotrkowska 45, 2 zyrandola.
- 154) Orbach M. Cegielniana 51, kredens.
- 155) Ostrowski D. Piramowicza 10, meble, zegar.
- 156) Platt Sz. Kilińskiego 133, 6 palt, 2 zakłady, 2 garnitury męskie.
- 157) Przygórski A. Pańska 29, meble, zegar, fortepian.
- 158) Potak M. Cegielniana 53, tremo.
- 159) Potok Z. Cegielniana 62, lustro.
- 160) Platt M. Cegielniana 64, meble.

Teatr i sztuka.

TEATR MIEJSKI.

Dziś, niedziela, dwa przedstawienia: o godz. 3 m. 30 pierwsze w sezonie przedstawienie popołudniowe po cenach popularnych, na którym ukaże się wesola komedia Zygmunta Przybylskiego „Wicek i Wacek“ z J. Weskowskim i T. Krotkiem w rolach tytułowych.

Wieczorem po raz ostatni przed zejściem zupełnym z afisza finezyjny, dowcipny „Niedojrzały owoc“ z Stefanją Jarkowską,

TEATR POPULARNY.

Dziś w niedzielę popołudniu i wieczorem „Dwie moce“ — poraz dziesiąty i jedenasty. Udział w sztuce bierze cały zespół z pp. Bronowską, Brandtówną, Wernisówną, Pilarskim, Bielackim, Trzywdar Makowskim, Puchalskim, Urbańskim, Gałęckim i in.

- 162) Pytowski S. Cegielniana 64, meble, zegar.
- 163) Polakow A. Wólczajska 4, tremo, kredens.
- 164) Poczner B. Cegielniana 66, tremo.
- 165) Piudwiński T. Zachodnia 33, szafa.
- 166) Pinczewski M. Zachodnia 66, 5 tuz. skarpetek.
- 167) Palewski W. Zawadzka 17, meble.
- 168) Rozenblum C. Lipowa 9, szafa.
- 170) Rozenwajg Ch. 28 p. st. Kaniowskich 15, kredens, szafa.
- 171) Rozenberg Sz., Zachodnia 54, 2 szafy.
- 172) Rozenbaum St. Piotrkowska 25; 1 szt. towaru
- 173) Rzepkowiec J. Sienkiewicza 6; kredens.
- 174) Rokman D. Cegielniana 51; meble.
- 175) Rubin J. Cegielniana 51, lustro.
- 176) Rozenberg D. Cegielniana 51, lustro.
- 177) Rozenwajg J. Cegielniana 54; meble.
- 178) Rzenblat E. Cegielniana 68, 2 warszt. tkackie.
- 179) Rozen W. Zachodnia 33; kredens.
- 180) Szwajcar A. Cegielniana 71, pomocnik.
- 181) Szmulowicz M. Zielona 11; meble, pianino, dywan.
- 182) Stępień R. Cmentarna 1, 3 pary kamaszy.
- 183) Szlachet L. 28 p. strz. Kaniowsk. 34 otoman.
- 184) Szreder R. Zakątna 73; meble, zegar.
- 185) Szajnylber B., Pańska 24; 2 szafy.
- 186) Szlamowicz E. Południowa 32, meble.
- 187) Suchowalski I. Zawadzka 25, zegar, waga.
- 188) Szparag I. Piotrkowska 33, 2 szt. towaru.
- 189) Szmuszkowicz B-cia i H. Goldkind, 2 szt. tow.
- 190) Sziam H. Wólczajska 3, stół.
- 199) Suwraj M. i S-ka Piotrkowska 48, 4 tuz. pończoch.
- 192) Sztrowajs C. Cegielniana 51, meble.
- 193) Szafr Sz., Cegielniana 52; 2 szt. towaru.
- 194) Sztrausber H., Cegielniana 53, meble.
- 195) Sieradzki M. Zachodnia 49, lustro.
- 196) Szatan Ch. M. Zachodnia 54, 4 paczki nici.
- 197) Taube I. A. Cegielniana 71, maszyna do szycia.
- 198) Tow. Akc. Kesterberg J. Cegielniana 90 urządzenie biura.
- 199) Taube A. Piotrkowska 18, 1 szt. towaru.
- 200) Taube W. Piotrkowska 33, 3 szt. materiału.

- 201) Tyller Ch. J. Tramwajowa 11, maszyna do pisania.
- 202) Tenenbaum I. Wólczajska 43, 2 kredensy.
- 203) Wajdyński M. Nowocegielniana 7, szafa, 2 kapy, maszyna do szycia.
- 204) Wadziński, F., Cmentarna 1, lodownia, 2 buf.
- 205) Wasserman I. Lipowa 68, kredens-pomocnik.
- 206) Wiślicki A. Pańska 12, 2 szafy, szafka, stół, 6 krzesel.
- 207) We.nkranc B., Pl. Wolności 12; owoce, waga.
- 208) Winer W. Wschodnia 74, pianino.
- 209) Wajnberg I. N. Piotrkowska 36; meble.
- 210) Waskol L. Cegielniana 49, meble.
- 211) Wajnberg M. Cegielniana 51, kredens.
- 212) Walter A. Cegielniana 62, szafa.
- 213) Zylberberg N. Sienkiewicza 74; zegar.
- 214) Zylberberg M. Sienkiewicza 74, lustro.
- 215) Klajner R., Cegielniana 48, szafa.

- 21) Krawiecki L. Główna 55, meble.
- 22) Kurc J. A. Główna 31, szafa 1 warsztat tkacki
- 23) Krenc M. Słowiańska 14, meble.
- 24) Lipszyc H. Cegielniana 17, meble.
- 25) Markiewicz K. Wólczajska 109; meble.
- 26) Marczak A. Łączna 29, maszyna do szycia.
- 27) Oberzajnski J. I. Cegielniana 63, szafa, para-kaz. aszy.
- 28) Prager H. Lubelska 10, meble.
- 29) Pokorski J. Rzgowska 91, 2 szafy.
- 30) Pahl E. Główna 51, meble.
- 31) Rajner E. Ewangielicka 7, meble.
- 32) Retzel T. Wólczajska 119, skrzynia do lodz.
- 33) Rajs J. Rzgowska 6, szafa.
- 34) Rozenwajg I. Sieradzka 3, meble, maszyna do szycia.
- 35) Reitz R. Pusta 11; bielizniarka.
- 36) Roswen St. Grabowa 31, meble.
- 37) Rogoziński M. Kilińskiego 60; meble.
- 38) Rotensztajn Sz. Kilińskiego 60, meble.
- 39) Rozenblat N. Kilińskiego 87, tremo.
- 40) Saromf S. Zawadzka 6, 4 szt. towaru.
- 41) Szkło Sz. 6-go Sierpna 21-23, meble.
- 42) Solnik Ch. M. Cegielniana 63, meble.
- 43) Segal E. Cegielniana 65; meble.
- 44) Solnik Ch. Kilińskiego 60; kredens, zegar.
- 45) Szatan I. M. Kilińskiego 60; meble, zegar.
- 46) Weller D., Piotrkowska 120; 12 par bielizny.
- 47) Włodarski P. Piotrkowska 113, tremo.
- 48) Wiśniewski I. Rzgowska 143, maszyna do szycia.
- 49) Warszawski T. 6-go Sierpna 21-23, urządzenie sklepu.
- 50) Wysocki D. Nowocegielniana 52, meble, maszyna do szycia.
- 51) Wolf J. L. Cegielniana 65, meble.
- 52) Wiślicki Sz. Karola 8, meble, pianino.
- 53) Wolfowicz H. Kilińskiego 60, meble.
- 54) Zelman D. 6-go Sierpna 30, kredens.
- 55) Zajdenwurm M. Kilińskiego 87, zegar.
- 56) Klajn S. Cegielniana 50, tremo.

W dniu 22 września r. b. między godz. 9-tą rano, a 4-tą po południu.

- 1) Altman S. Ewangielicka 7, kredens.
- 2) Appelt K., Główna 49, meble.
- 3) Aronson S. Wólczajska 78, kredens.
- 4) Bojanowski M. Rzgowska 73, meble.
- 5) Białowski Cegielniana 63, meble.
- 6) Cytronowski H. Cegielniana 65, meble.
- 7) Fajlich L. Lipowa 64, meble zegar.
- 8) Frenkiel L. Al. I Maja 3, biurko.
- 9) Frydender P. Szkolna 17, meble.
- 10) Horowicz M. Cegielniana 65; 2 szafy.
- 11) Gutman J. Lipowa 31; zegar.
- 12) Gomoliński Z. Przejazd 1, 4 stoliki.
- 13) Gryc L. Rzgowska 3, meble.
- 14) Hajman B., 6-go Sierpna 21-23, 2 bufety, 2 gablotki.
- 15) Jarzębski I. Wólczajska 230, meble.
- 16) Klajn H. Wólczajska 161; lustro.
- 17) Knoch A. Zamenhofa 13; motor elektryczny.
- 18) Krakowski M. Cegielniana 50; meble, zegar.
- 19) Klajn M. A. Cegielniana 50, kanapa.
- 20) Krygier E. Miła 6, szafa.

Dyrekcja Miejskiego Zakładu Naukowego

E. Krygiera

Zawadzka Nr. 9.

Komunikuje, że zapisy do klas A, B, C, I, II, III i IV przyjmuje kancelarja codziennie od 9-ej do 1-jej. Przy szkole freblowska dla dzieci od lat czterech pod kierownictwem retynowanych freblanek. Opłata minimalna dla niezamożnych znaczne ustępstwa.

Program uwzględnia nauki handlowe, buchalterję i korespondencje oraz prace ręczne: introligatorstwo i siolarstwo.

Uwaga: Zarząd szkoły uruchamia z początkiem roku szkolnego 1926 | 27 komplet klasy piątej. 6136

Foczątek lekcji i egzaminów wstępnych odbędą się 15 b, m,

Posadę otrzyma

ten kto pożyczycy 5—10 tys. zł.

za zabezpieczeniem i dobrem procentem. Oferty składać w adm. pod „Pewność”

Darmo!

każdemu kto posiada gramofon udzielamy dokładnych wyjaśnień jak grać płyty bez zmiarny igiel. 6269—

19. Nawrot 19.

Bronisław Kowalski
zegarmistrz Zachocnia № 29, (rog Konstanynowskiej),
przyjmie chłopca z porządnej rodziny na naukę zegarmistrzowską. 5417—

8-kl. Gimnazjum Żeńskie

Eugenji Krygierowej

(Piotrkowska 157). Tel. 42-42.

W roku szkolnym 1926 | 27 czynne będą klasy A, B, wstępna i I do 8-jej. Klasy 4, 5, 6 (human.) 718 (mat.-przyr.)

Przy gimnazjum otwarta zostanie szkoła freblowska pod kierunkiem p. Doktorowej Kazimiery Kurylakowej. Początek lekcji i egzaminów wstępnych odbędą się dnia 15 b. systemem lekcyjnym. W klasach wstępnych, 1, 2 i 3-jej wpł. będzie znacznie niższy.

Zapisy do wszystkich klas przyjmuje kancelarja gimnazjum codziennie od 10 do 1-jej,

6137   Dyrektor Wacław Kutylowski-Sokół.

Na wypłatę!

GOTOWE DAMSKIE PŁASZCZE. Najmodniejsze **SWETRY.** Czysto wełniane **GABARDINY, BOSTONY, RYPSY,** popeliny, weloury, zamsze, kotik baranek, aksamit. **CREP-DE-CHINE,** tafta, mesalina. Towary podszewkowe. Flanely, barchany, **BIAŁY TOWAR,** purpur materacowe- prześcieradłowe, obrusowe, ręcznikowe, zefiry. **FIRANKI** od metra i odpasowane. Portjery. Chodniki, Kołdry, Chustki, Pończochy, Gotowa bielizna damska i męska, i dużo innych towarów. Wszystko najlepszej jakości. Na najdogodniejszych warunkach w najtańszych cenach **NA WYPŁATĘ!**

Poleca **Leon Rubaszkin, Kilińskiego 44,** m. 10, tel. 36-48. Uwaga: przy składzie do usług damski krawiec.

Hurtownia Perfumeryjna „KOSMOS”

Łódź, Piotrkowska 60, telefon 15-22

poleca: krajowe i zagraniczne towary po cenach konkurencyjnych. Wszelkie zamówienia wysyłamy szybko i skuratnie. Firma istnieje od 1906 roku, 3519

Zawodowa Szkoła

odznaczona złotym medalem.

Mistrzynie ooczu A. KOPYDŁOWSkiej

Łódź, al. Piotrkowska 154. 5007—

Dnia 22 września rozpoczynają się lekcje na wszystkich działach robót ręcznych. Po skończonym kursie uczenice otrzymują świadectwa. Zapisy przyjmuje i informacyjnie udziela kancelarja szkoły od 10—1 i od 6—8 wieczór. Dla uprzywilejowania nauki niezamożnym uczennicom otwarta zostaje

SZWALNIA

Nauka robót ręcznych i szycia bielizny za opłatą 10 zł. mies.

Świeżo otworzona Szkoła Wychowawczo — Przygotowawcza

Marji Palaszewskiej

Piotrkowska 85w (II podwórze) Al. Kościuszki 28 przyjmuje chłopców i dziewczynki od lat 7 i przysposabia do I kl. gimnazjum. Przy szkole Oddział Freblowski dla dzieci od lat 4.

Opłata miesieczna wynosi: 20 zł. — w A, B i C kl. 15 zł. — w Oddz. freblowskim.

Zapisy codziennie od 10—2, 6200—

Na dogodnych warunkach.

Łódźka metalowe, umywalki, wózki spacerowe, materace wyścielone, materace druciane oraz materace do meblo-tych łóżek podług miary „Patent” rowery angielskie i francuskie oraz części rowerowe kupuje się najtańiej i na najdogodniejszych warunkach w fabrycznym składzie 6039—

„Dobropol” Łódź, Piotrkowska 267a, w podwórku.

Grand-Kino

Dla młodzieży dozwolone
16 aktów Wielka sensacja

„Jackie u ludożerców” (Robinson Crusoe) 10 aktów nadzwyczajnych przygód małego rozbitka
W roli głównej największy i najmniejszy aktor świata
Jackie Coogan Obraz osnuty na tle zajętej walki białych z ludożercami. Piękne zdjęcia burzy na oceanie —
Nad program. **Waluś kombinator i Bestje filmowe** arcywesoła farsa w 5 aktach

Początek przedstawień o godzinie 2 i pół po poł, Ostatni seans o 10-ej.

6270

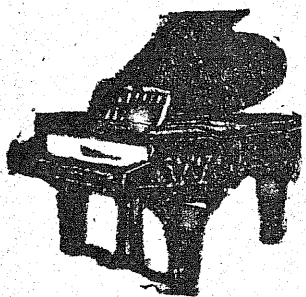
8-kl. Humanistyczne Gimnazjum Żeńskie
z klasami wstępnymi

R. Konopczyńskiej-Sobolewskiej

Gdańska Nr. 90 (róg Andrzeja) Tel. 28-62.

Lekcje i egzaminy wstępne rozpoczną się 15 września.

Kancelaria czynna od 9—2-ej. 6247—

Największy Skład
Fortepianów i Pianin
„Józef Grzegorzewski”

Piotrkowska Nr. 117.
Tel. 38-40.

Posiada na składzie wielki wybór instrumentów krajowych i zagranicznych wszechświatowych fabryk jak również mało używane dobre instrumenty.

Sprzedż na dogodnych warunkach.

Wynajem instrumentów na wieczory i miesięcznie
strojenie, reperacje i przewozy instrumentów. 6224—

Fabryka luster i Podlewnia Szkła

J. Kukliński

Łódź, Zachodnia 22,

połącza po cenach najniższych:

Lustra, trema, tualety jasne, ciemne w ocygi
nalnych ramach oraz lustra wiszące, Meble
pojedyncze i całkowite urządzenia najnowszych
stylów. Odnawianie i poprawianie lustra z
przynoszeniem do domów. Sprzedaż na raty
i za gotówkę. 6116—

Nie kupuj elektr.

żyrandole i lampy

zanim nie obejrysz nasz nowo-upełniony skład

dyży wybór

Ceny do 30 proc. niższe.

Sprzedż także na raty.

Zakłady elektrotechniczne

Adolf Meister i S-ka,

Łódź, Piotrkowska 165, tel. 24-61. 8268

Składy Elektrotechniczne

„**Elektropol**” A. Szczekacz
ul. Zawadzka 16-a
polecają wszelkie materiały instalacyjne po cenach fabrycznych
P. P. monterom specjalny rabat. 6181

„Jackie u ludożerców” (Robinson Crusoe) 10 aktów nadzwyczajnych przygód małego rozbitka
W roli głównej największy i najmniejszy aktor świata
Jackie Coogan Obraz osnuty na tle zajętej walki białych z ludożercami. Piękne zdjęcia burzy na oceanie —
Nad program. **Waluś kombinator i Bestje filmowe** arcywesoła farsa w 5 aktach

Początek przedstawień o godzinie 2 i pół po poł, Ostatni seans o 10-ej.

6270

8-kl. Kursy Gimnazjalne
ZARZĄD

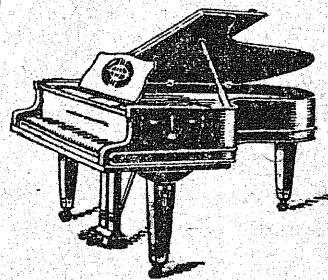
8-kl. Kursów Gimnazjaln. przy gimnazjum
Eugenii Krygierowej
Piotrkowska 157.

podaje do wiadomości że lekcje na kursach rozpoczną się
dnia 6 września 1926 r. 6138

Wykładać będą nauczyciele szk. średnich.
Kurs klasy 3, 4, 5, 6, 7 trwa 5 miesięcy, klasy 8-aj 10
miesięcy. Pracownia fizyczna, chemiczna i zbiory przyrodni-
cze na miejscu. **Opłata przystępna.**

Zapisy przyjmuje kancelaria gimnazjum codziennie
od 10—1 i od 5 do 8.

Kierow. Kursów: Dyrektor **Wacław Kutylowski-Sokół.**

Kapno pianin jest rzeczą zaufania JAKOSC, nie zaś tak
zwaną tanie zaofiarowanie
służy poręką solidnego
zakupu.

Skład fortepianów i pianin
Karol ROISCHWITZ,
Łódź, ul. Moniuszki 2,
Telefon 24 72 3421

Wyłączne przedstawicielstwo firm: Bechstein,
Blüthner, Betting, Drygas, Estey, Feurich, Fügler,
Grotrian - Steinweg; Gaveau (Paris), Hupfeld, Juach,
Quandt, Schimmel, Zimmermann i in.

Własny warsztat dla wszelkich w zakresie tej
galezi wchodzących reperacji.

Obejmuje transporty i opakowania.

Wypożyczanie pianin i fortepianów do Kon-
certów i uroczystości.

Używane, dobrze wyreperowane instrumenty
stałe na składzie. — Pięcioletnia gwarancja.

Rok założenia 1892.

Uprasza się o oględziny składu bez przymu-
su kupna.

Seminarjum Nauczycielek Żeńskie
z prawami państwowymi.
Heleny Cholewickiej

Łódź ul. Piotrkowska Nr. 120

Zapisy uczennic między godz. 11-tą a 5-tą pp.
Egzaminy w drugim terminie rozpoczną się 14 września
Lekcje 15 września.
Córki urzędników państwowych i kolejarzy dopłaćniają i ko-
po 15 złotych miesięcznie. 6.55—

Dr. Knichowiecki

chor. dzieci 6245—

powrócił.

Andrzeja 5, tel. 10-20.

Dr. Michał Lipski

ul. Wschodnia 65 (Piotrkow. 46)

Tel. 3-51.

powrócił

i przyjmuje w chor. skórnych i
wenerycznych i moczopięciowych
od 2—5 pp, i od 7—9 wiecz.
6254—1

Dr. Smoleński

chor. wewnętrzne i nerwowe

ul. Andrzeja 5, tel. 10-99

powrócił. 3662—

Jak Sz. pani względem manu-
faktury? Na raty! Absolutnie
wszelkie towary najtaniej, naj-
wygodniej się kupuje u Leona
Rubaszki, Kilińskiego 44, tel.
36-48. 5434—1

Tanio. Futra 6153

wszelkiego rodzaju w surowym i
gotowym stanie

l. Opatowski

Kilińskiego Nr. 134

Dojazd tramw. 4, 6, 10.

Na wypłatę!

Obuwie

Manufaktury

Galanterie

Jedwab

Firanki

Piotrkowska 37

(w podwórzu) 6078

NA RATY!

Nareszcie wazycy się już prze-
konali, że tylko w firmie „Kre-
dyt” Nawrot 15, 1-sze piętro,
kupić można tanio i na dogo-
dnych warunkach towary: na ko-
stjummy, suknie, ubrania, pelta
Firanki, kapy, kołdry watowe
i biały towar 135

„KREDYT” Nawrot 15,
1 piętro, Izm. Dog. warunki 3528—

Polska Y. M. C. A.

Piotrkowska № 89,

organizuje

Kursy handlowe

języków obcych.

Angielskiego,

Francuskiego

Niemieckiego

początkowe i wyższe

Popularne kursy prawno-ekonomiczne

Metalowe i Stolarskie, Podmistrzów

Budowlanych

Zapisy Piotrkowska 89, I piętro od 8—9 wiecz.

tel. 23 80. 6215—

Państwowa Szkoła Łókiennicza

w Łodzi.

Zapis kandydatów na kurs przygotowawczy przyjmuje kan-
celaria Szkoły do dnia 13 września r. b. Egzaminy konkursowe
na kurs przygotowawczy i 1-y rozpoczną się dnia 15 września
1926 r. o godz. 9-ej zrana.

Dyrekcja.

Szkoła Zgromadzenia Kupców m. Łodzi

Narutowicza №. 68.

Podaje do wiadomości Szanownych Rodziców, iż egzaminy wstępne odbędą się w III terminie w dniach 15, 16 i 17 września r. b. o godz. 4-ej po południu.

Otwartą zostanie klasa A. dla nieumiejących czytać i pisać. Czesne w tej klasie wynosić będzie 25 zł. miesięcznie.

Podania do klasy A, podwstępnej, wstępnej i wyższych, przyjmuje Kancelarja Szkoły od dnia dzisiejszego.

6950—

Dyrektor (—) Antoni Idzkowski.

BANK

Przemysłowców Łódzkich Spółdzielnia z ogr. odp.

Rok założenia 1881. Ewangelicka Nr. 15.

przyjmuje z oprocentowaniem:

Wkłady oszczędnościowe w Złoty ch z wymówieniem i na każde żądanie.

Wkłady oszczędnościowe w Dolarach innych walutach obcych, zwrotne w Dolarach i t. p.

Złatwia wszelkie operacje bankowe

Bank Dewizowy.

Wynajem kasetek stalowych (Safes)

55—

Zakład Urzędzeń Sanitarnych Gabryel Kowalski

ŁÓDZ, ul. Sienkiewicza Nr. 91 : Telefon 25-56.

wykonywuje: ogrzewania Centralne, kanalizacja, Wodociągi, Kąpiele Natrysk, Stacje Biologiczne, oraz wszelkie urządzenia Sanitarne.

Dyrekcja

8 kl. Wyższej Szkoły Realnej

6070

Łódzkiego Stowarzyszenia Pop. Śred. Wyksz. Handl. przy ul. Prez. Narutowicza 58

podaje do wiadomości, iż egzaminy wstępne do klasy wstępnej oraz następnych do 7-ej włącznie rozpoczną się w dniu 15-ym września, we środę, o godz. 4-ej po południu.

Podania wraz z dokumentami przyjmuje kancelarja szkoły codziennie od godz. 9-ej do 2-ej pp.

Wpis w klasie wstępnej, pierwszej, drugiej i trzeciej znacznie obniżony; bliższych wyjaśnień udziela kancelarja szkoły.

W klasach czwartej i piątej będą wykładany język łaciński, w klasach drugiej, czwartej i piątej obowiązywać będą język niemiecki albo francuski.

Dyrektor (—) K. WIŚNIEWSKI

Zakład tapicersko-dekoracyjny, fabryka i magazyn mebli

W. ŁUCZAK

ŁÓDZ,

Zamenhofska 2, (Rozwadowska) Tel. 14-25.

Filja Piotrkowska 102, Tel. 14-17

Fabryka mebli, Piotrkowska 104, Tel. 45-87.

Kompletne urządzenia pokoju od najskromniejszych do najwykwintniejszych, oraz sprzedaż dywanów, firanek i pokryć meblowych. 6028

Zeńskie Gimnazjum Humanistyczne

M. Hansenówny

Łódź, ul. Piotrkowska Nr. 209.

Zajętych nowowstępujących uczenie od kl. wstępnej do 7-ej włącznie przyjmuje kancelarja gimnazjum codziennie od godz. 10-ej do 2-iej.

Egzaminy wstępne i lekcje rozpoczną się 15-go września o godz. 8-ej rano. 6182—10

6-kl. męskie gimnazjum humanistyczne

z prawami szkół państwowych 6266

Bogumiła Brauna

w Łodzi, ul. Narutowicza Nr. 59, tel. 34-07.

Podaje do wiadomości, że lekcje rozpoczną się 15 września r. b. o godz. 8 rano, egzaminy dla nowowstępujących—tegoż dnia o godz. 11-ej.

Kancelarja gimnazjum przyjmuje podania nowych kandydatów codziennie od godz. 9-ej do 5-ej pop.

Wpisy w klasach niższych zostały znacznie niższe.

Dotychczasowy nauczyciel udziela lekcji w zakresie ośmiu klas Przystasabia szybko, a dobrze do egzaminów dla eksternów podług najnowszych programów! Lekcje pojedynczo i grupami. Kurs klasy 4 miesiące. Warunki dogodne 6-go Sierpnia 14 września 6351—1

Dotychczasowy nauczyciel muzyki (skrzypce, fortepian) udziela lekcji, Ceny przystępne. Tamże zbiorowe wykłady teorii muzycznej. Radwańska 12—5 3575—20

Chłopca silnego znającego miasło przyjmę zaraz, Zgłoszenia Główna 51, Koźmiński. 3590—2

potrzebna zdolna chemiczka i uczennica po pralni. ulica Północna 14. 5356—2

Dr. Kazimierz

Brzozowski

ginekolog

ul. Piotrkowska 55 tel. 40-44.

powrócił. 6.01—

Dr. S. KANTOR

specjalista chorób wenerycznych skórnych i włosów Gabinet Roentgena i światłol. Piotrkowska 144 róg, Ewangelicka 2. Godz. przyjęć od 8—2 i 5—8. dla pań 5—6. Telefon 29-45. 2402

na raty!

Wszystkie towary manufakturowe i gal. najlepiej się kupuje w firmie

„KREDYT”, Nawrot 15

(rog Dienk. 1 p. tr. 6258)

Państw. Szkoła Włókiennicza

w Łodzi.

Egzaminy z polskiego i arytmetyki dla kandydatów na kurs wieczorowy Przędzalnictwa, Tkactwa i Farblarstwa odbędą się we wtorek dnia 14 września 1926 r. o g. 7-ej wiecz. 3597—

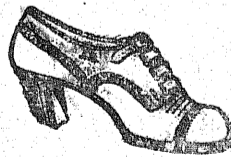
Dyrekcja.

Zwiedzajcie wszyscy

„Najtańsze źródło“

m e b l i

(od najskromniejszych do najwykwintniejszych) przeniesione z ul. Piotrkowskiej 9, na Główny Rynek przy ul. Rzgowskiej 2. Ceny znacznie niższe. Najdogodniejsze warunki. Długoletnia gwarancja. F. Naselski, Rzgowska 2, Tel. 43-08. 6079—

Pierwszorzędny 6235

Magazyn Obuwia

I. Nowakowskiego

ul. Piotrkowska 9, tel. 49-45.

poleca na sezon jesienny wielki wybór obuwia męskiego, damskiego i dziecięcego po cenach przystępnych.

Fasony mniej modne po cenach najniższych.

Ceny niskie.

Ceny niskie.

UWAGA: Dla uczącej się młodzieży rabat.

Sensacyjna Nowość! 6195— Na Raty!

Wyroby futrzane (damskie i męskie) w wielkim wyborze, jak również skórki. Przyjmowanie przeróbek, reperacji na dogodnych warunkach. Dla PP. krawców ustępstwo I. Szwareman Dzielna 41 (parter, w podwórzu)

Drukarnia Akcydensowa

„ROZWÓJ”

Łódź, Al. Kościuszki 41.

Przyjmuje wszelkie roboty wchodzące
w zakres drukarstwa, jak to:

blankiety, rachunki, koperty i nakłady tygodników

Ceny bardzo przystępne.

Dla prenumeratorów 15 proc. ustępstwa

Gimnazjum Humanistyczne

Zofii Pełkowskiej i Wiktoryi Macińskiej

z klasami wstępnymi,
ul. Wólczańska 55,

zawiadanie, że podania kandydatek, z dołączeniem metryki urodzenia w całkowitym wypisie, świadectw szkolnych i zaświadczenia powtórnego szczepienia ospy ochronnej, przyjmuje kancelarja szkolna od 25 sierpnia w dni biurowe, od godz. 10 do 3-ej. — Egzamin wstępny 17 września. — Nabozęństwo na intencję rozpoczynającego się roku szkolnego odprawione będzie w kaplicy gimnazjalnej dnia 15 września o godz. 10 rano.

Stancja

w domu inteligentnym dla uczniów chrześcijan szkół średnich. Pomorska № 21, I piętro, gmach T-wa kurs. M. Wodzinowska. Informacji codziennie od 1—5 pp.

3514—

Jedno biuro w Łodzi,
które solidnie i prędko
prośby i skargi

do wszystkich urzędów w najrozmaitszych sprawach redaguje

Biuro Prośb i Podaj

„ES - EM”

Łódź, Gdańska 28. Telefon 41—46,

Właściciel: Manerberger,

1275

Szkoła okienne

ornamentowe, surowe, matowe oraz szklenie budowli; diamenty do rżnięcia szkła poleca po cenach niskich.

J Olejniczak, Główna Nr. 14.

UWAGA: Szkła inspektowe w wielkim wyborze 6117

Drobne ogłoszenia

Kupno i sprzedaż:

Tanio na wypłatę obawie ul. Piotrkowska 37, w podwórzu III wejście. 3339—4

Sklep z urządzeniem z jednym pokojem w śródmieściu do sprzedania. Wład. w sklepie spezyjemy Nawrot 54. 3675—2

Polsagi. towarowe bryki, wórn z, bryczka sprzedam. Kilińskiego 32. 3654—2

W dobrach Razew jest jeszcze do sprzedania kilkanaście działek gruntowych od 2—30 morgów, na cele rolnicze, ogrody, przemysłowe i budowy lotnisk. Położenie piękne, bliskość tramwajów, ziemia żyzna. Wiadomość bliższa Zarząd, dobr Razew pod Konstanyowem nad Nerem. 3654—2

Okazja. Do sprzedania wytwórnia cukiernicza w śródmieściu Oterd do Rozwoju sub „Korzść”. 3385—2

Dom murowany o 6-ciu mieszkaniach z ogródkiem i stodołą do sprzedania. Cena przystępna. Konstanyów pod Łodzią ul. Cmentarna № 1. Markiewicz. 3375—2

Wyborowy narybek karp i królówskich lustrzeń sprzedaje Zarząd majątku „Dziwów” poczta Pabjanice skrz. poczt. № 5 tel. Pabjanice № 89. 6261—6

Sprzedam wille, ogród owocowy, 3 morgi ziemi. Napiór. kowskiego 9, gospodarz. 3385—3

Dom murowany cztero mieszkaniowy z ogrodem owocowym sprzedam Pałacowa № 4, przy Rudzkiej Nowe Chojny Kozłowski. 8382—3

Sklep spożywczy do sprzedania. Przejazd № 86. 3378—2

Plac do sprzedania ul. Wapien na, dawniej Promyka, obok № 10, oparkowany. Wład. w ogrodzie Poznańskiego. Adamczewski, Kozłowy. Komunikacja tramwajowa. 3405—1

Dobrze prosperujący sklep do sprzedania w którym sprzedaje się tygodniowo 680 litrów mleka ul. Rokicińska 18. 3401—2

Sprzedam tanio szafę, stół, krzesła, tremo, etażerkę maszynę Główna 55, m. 46, of. prawa. 3396—1

Meble, szafy, łóżka, tremo, krzesła, stoły i inne rzeczy Najtaniej można kupić w stolarni Zgierska 37. 3409—1

Na sezon szkolny. Teki skórzane, placcienne teczki, tornistry, w dużym wyborze oraz walizy, kufry, stylpy, pasy koalicyjne, torby damskie, portfele portmonetki, uprzęż na konie i t. p. poleca Skarżyński. Piórkowska 153 3307—3

Sprzedam fabrykę cukrów z wyrobionymi odbiorcami. Wład. domość, Herłt Główna 49, sklep gajanteryny. 3420—3

Plac blisko Helenowa do sprzedania. Wiadomość Bałuty Zielona 15, u gospodarza 3418—1

Aparat fotograficzny 18x24 z trzema podwojnemi kasetami mało używany ze wszystkimi przyrządami sprzedam tanio Przejazd 35, 14, front III piętro A. Berner. 3410—2

Sprzedam dom przy tramwaju 15 mieszkań oraz flower 6-o milimetrów. Wiadomość Karo lewska 32, Kędzia. 3392—1

Do sprzedania w Pabjanicach domek murowany, frontowy z oficyną. Wiadomość Pabjanice—Targowa Nr. 15, skład wędlin. 3411—2

Różno:

A kuzynka A. Sledzina Targowa 47, przyjmuje zamówienia na porady dla pań przyjezdnych, pomoc na miejscu. 3359—10

Stancja dla uczniów z utrzymaniem Nawrot 42 m. 7 front. 3389—2

Przyjmuję do haftu ręcznego potrzebne siatkarki. Margulies Kilińskiego 46, front, I p. 3424—1

Przyjmę 2 uczennice lub nauczycielki w mieszkaniu z utrzymaniem. Zamenhofs 27, m. 21. 3485—1

KOWAL—siusarz potrzebny. Szkołna 9. 3426—1

Szwaczki i formiarka do rękawiczek zaraz potrzebne. Piórkowska 109—16 3415—1

Pokój umeblowany, frontowy z niekrepującym wejściem z elektrycznością z utrzymaniem lub bez do wynajęcia. Wólczańska 37, m. 19. 3419—2

Przyjmę na mieszkanie 2 osoby. Al. Kościuszki 11, front m. 7 3422—1

Lekcje na skrzypcach Cena minimalna Zielona 25, m. 24 III p 3394—1

Przyjmę na mieszkanie dwie uczennice na ul. Anny, na bardzo dobrych warunkach. Do wiedzieć się Franciszkańska 39 m. 6. 3414—3

Potrzebna służąca do pralni Zielona 28. 3398—2

Kto wypożyczy mi 21, 700, 600 trzyma w procentach na czas pożyczki podług umowy pok. z kuchn. Wład. Restauracja Rzgowska 39 3389—1

Wynajmuje samochód z utrzymaniem zamknięty Gwibracja bezpieczeństwa, nieprzemakals nosel Zamówienia tel. 6—15. 3380—1

Dla nauczycielki lub uczennicy wspólny pokój może być z utrzymaniem, także potrzebna krawcowa skromnych wymagań na stałe. Al. Kościuszki 15, m. 1. 3398—1

Przyjmę 2 uczennice na mieszkaniu Chłocna 11. Przy Helenowie, właściciel domu. 3396—2

Stancja dla 3 uczniów Zielona 23 m. 24, III p. 3397—1

Odstąpię sklep (bez urządzenia) nadejający się na wszystkie ko) z pokojem i kuchnią Gubernatorska № 35, m. 1. 3400—1

Potrzebny podręczny do krawcowa i także chłopiec do terminu Zamenhofs 18, of. III p. Mieleczarek: 3312—1

Sklep z mieszkaniem przy poczcie odstąpię lub zamienię na 2 pokoje z kuchnią Wład. domość Piotrkowska 117, sklep biawatny. 3399—3

Potrzebna rutynowana freblanka do dwóch chłopców ul. Kilińskiego 60, pop. of. III p. m. 47. 3368—2

Mieszkanie jeden pokój z kuchnią poszukuje zaraz wprost o gospodarza Oferty „Łódź i Okolica” do Rozwoju 3367—1

Przyjmę dwóch uczennic lub uczennice na stancji Piani no na miejscu. Opieka zapewniona Anorzera 4, m. 25, oficyna do przeczna. 3395—3

Stancja dla uczniów. Aleja 1-go Maja 38, m. 14. 3415—1

KROJU szycia modelowania, pasowania, haftu, wyucza szybko. Gruntownie znana szkoła „Józefiny” mistrzyni cechowej nagrodzonej medalami. Przyjmuję na kurs walcycyjn Ceny niższe. Kończącym patenty. Firma egzystuje od 1891 r. Piotrkowska 165. 2520—1

Przyjmę 2 panów na mieszkanie Zeromskiego 41—25 Słutkowski. 3504—2

Szopa murowana na 9x3 m. do wynajęcia Wład. Rokicińska 39. 3402—1

STANCJA dla uczniów miesięcznie 70 zł, Rzgowska 45, wicherłowa. 3381—3

Przyjmę panią inteligentną na mieszkanie Wład. sklep ul. Juliusza 26. 3409—2

Stancja dla uczennic ul. Wólczańska 109, m. 6. 3403—4

Ogródnik obeznany we wszystkich stroniach w ogrodnictwie, pierwszorzędne referencje i świadectwa, ma zupełnie skromne wymagania, poszukuje pracy. Oferty do Rozwoju pod „Kompetentny” 3384—1

CENA OGŁOSZEN: Przed tekstem 30 gr, w tekście 30 gr, za tekstem 25 gr.; swyczące 7 gr., wśród drobnych 10 i nekrologi 25 gr. komunikaty 25 gr. > wiersz milimetry lub jego miejsce. Drobne ogłoszenia bezterminowa 5 gr. za wyraz; duże litery 66 gr.; najmniejsze ogłoszenie 50 gr. Drobne ponad 20 wyrazów — wyraz 10 gr. Ogłoszenia zamiejscowe 50 proc. drożej, zagr. 100 proc. Stronica przed tekstem i w tekście podzielona na 3 łamy, za tekstem na 10 lamów. Akcydensowe i fantazyjne ogłoszenia 50 proc. drożej. Artykuły bez oznaczenia honorarjum uważa redakcja za bezpłatne. Ogłoszenia przyjmuje się do godz. 5-ej po 6-ej 50 proc. Za terminowe wychodzenie ogłoszeń administracja nie odpowiada. Każda nowa podwójka obowiązuje już przedtem. Przyjęte ogłoszenia bez uprzedniego zawiadomienia. Rozwój można zamawiać w Zgiersku u „Escha” w Pabjanicach, u p. Zatorskiego ul. Zamkowa. Adres w poradniku 850; miesięcznie — 60 — zł.

NASZ DODATEK ILUSTROWANY

NIEDZIELA, 12 WRZEŚNIA 1926 R.

P. Hryniewiecka pionierka tańca rytmicznego.

Otwarcie zjazdu oficerów rezerwy w obecności przedstawicieli zagranicznej armji i członków F. I. D. A. C.

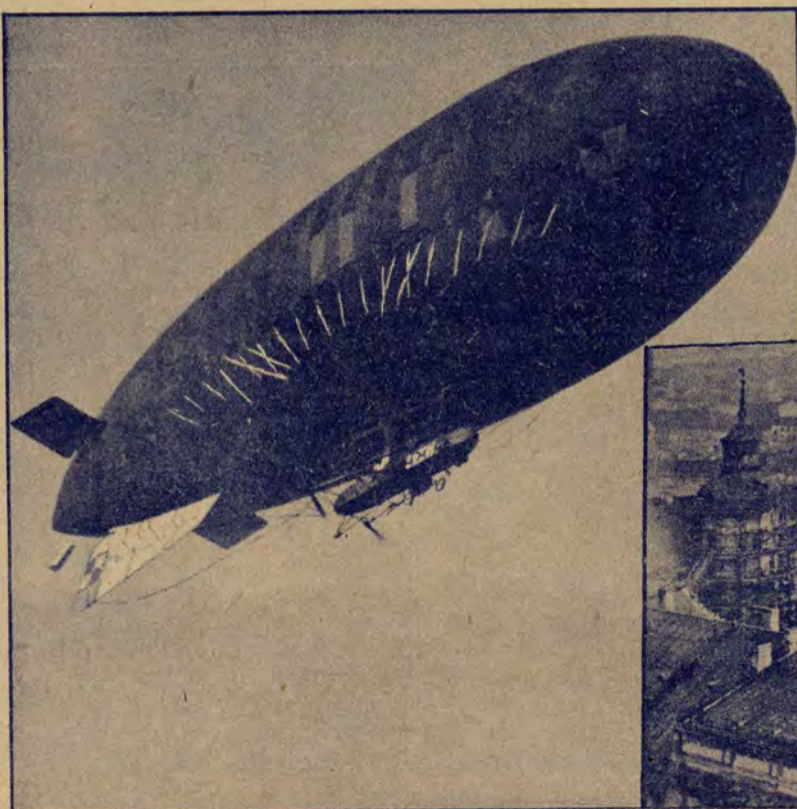
P. St. Gayczak, wiceminister oświaty.

Płk. B. Helsingius, attaché militaire Republiki Finlandzkiej.

Raphael, chargé d'affaires Grecji.

Balon wojskowy „Lech” w chwili przelotu ponad zamkiem królewskim.

Laureatki konkursów piękności.

M-lle Spalle otrzymała pierwszą nagrodę w Paryżu.

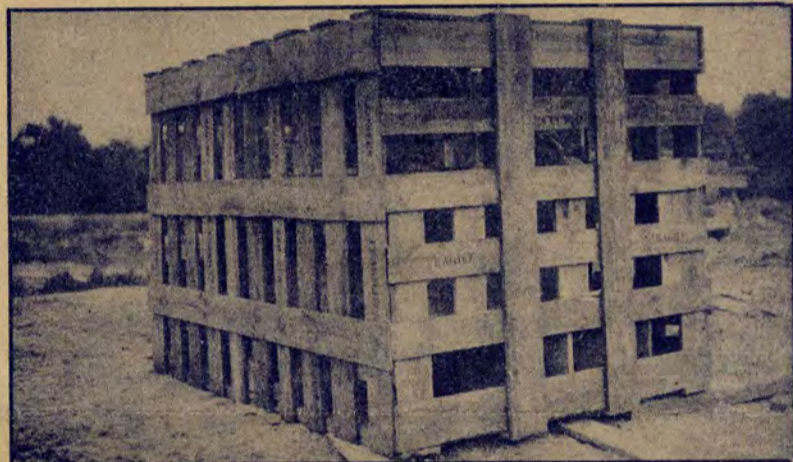
Mis Horbos nagrodzona z pośród 4.500 kandydatek w Nowym Yorku.

M-lle Loubuan otrzymała drugą nagrodę na konkursie w Paryżu.

Zakład uzdrowisko w Iwoniczu w Mal. Wschodniej.

Skrzynia, wewnątrz której znajduje się część pomnika Chopina, przybyła z Paryża do Warszawy.

Inowrocław. Znakomite solanki Kujawskie.

Pilot rosyjski Gromow w otoczeniu członków poselstwa sowieckiego na lotnisku w Mokotowie.

17 letnia tancerka Bacon, ostatnia miłość zmarłego przed dwoma tygodniami Rudolfa Valentino, której zapisał w testamencie

Sitta Alpar utalentowana śpiewaczka opery w Budapeszcie.

Trini, tancerka hiszpańska, której taniec z wachlarzem, na którym jest podobizna Prezydenta Coolidge'a, wzbudza zachwyt

Ogłoszenia o wielkich wydarzeniach poprzedzane są głosem potężnych bębnow mosiężnych

Zabawy maskaradowo-taneczne w południowej Afryce.

Z plaży w Deauville.

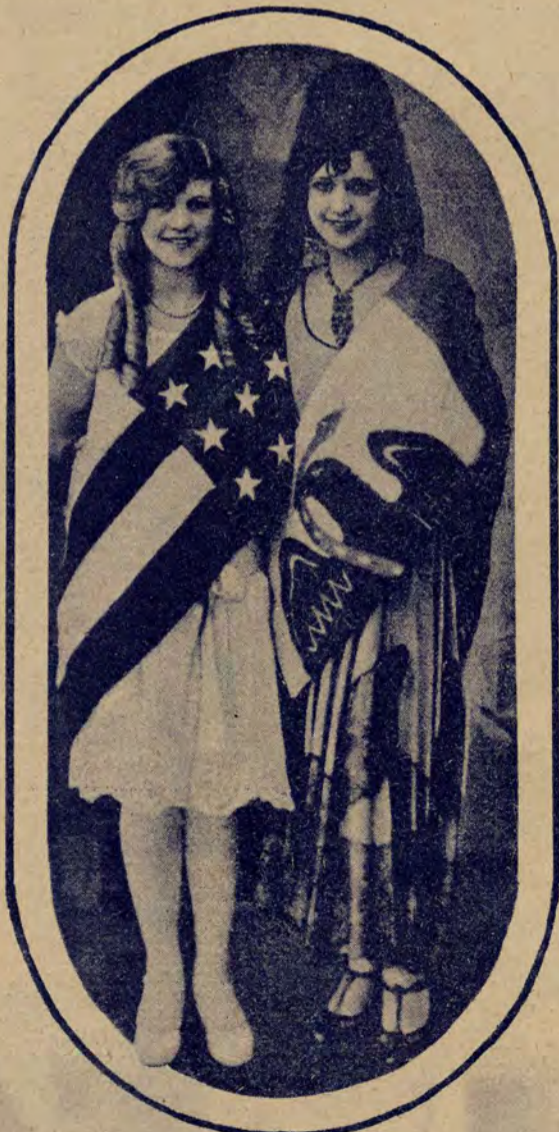
Grupa arystokratek angielskich.

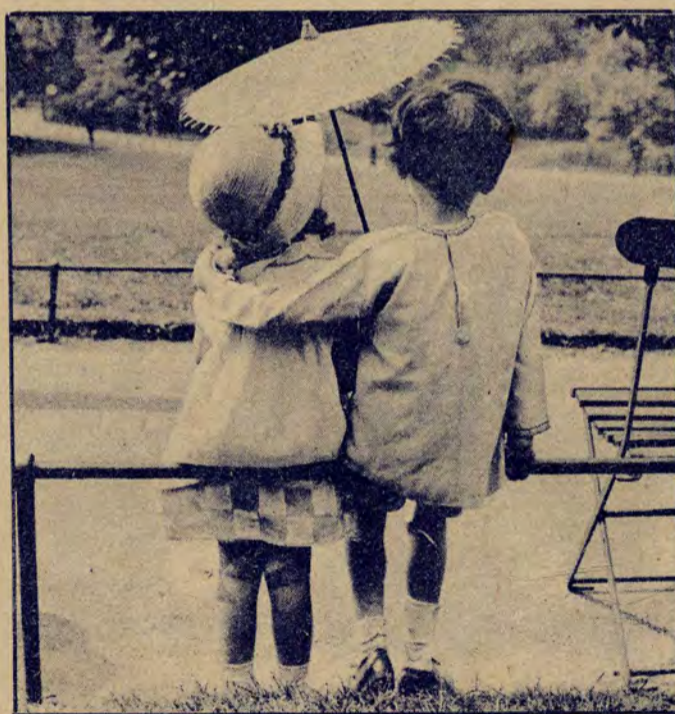
Słynne tancerki „Dolly-Sisters”.

Wybitne osobistości angielskiego świata arystokratycznego.

Miss Virginia Nelson, Seniorita Garcia, wyobrażające zwiasek przyjaźni Stan. Zjednoczonych i Meksyku.

Idylla jesienna w parku londyńskim

Zdobywca pierwszej nagrody na wystawie kotów w Paryżu.

Nie Reklama - Fakt!!

2-ga seria 5-000 portretów — Darmo.
Zakład nasz otrzymuje stale podziękowania i polecenia od czytelników którzy już skorzystali z 1-szej serii portretów. Przyniescie lub przyslijcie pocztą fotografię starą lub nową, może być z grupą, a otrzymacie w przeciągu 12-14 dni retuszowany, artystycznie wykonany ze zdumiewającym podobieństwem portret oprawiony w eleganckie passe-partout rozmiar 35X45. cm. Jako wzajemną usługę, gdy będziecie z portretów zadowoleni, prosimy polecać nasz Zakład Fotograficzny wśród swych znajomych. Fotografie wysłana otrzymacie z powrotem w całości, bez żadnego uszkodzenia wraz z portretem. Za przesyłkę, opakowanie, passepartout i zwrot kosztów ogłoszeń prosimy przysłać wraz z fotografią przekazem lub w liście poleconym 6 Zł. Adresowac: Zakład Fotograficzny „FOTOPRET”, Warszawa, Leszno 27, Telefon 111-28. Kto sobie zyczy płacić przy odbiorze na poczcie, dolicza się 1 zł za przekaz zaliczeniowy (czyli płaci 7 zł) Żadnych dodatkowych opłat nie pobieramy, oprócz przekazanych stosownie do powyższego ogłoszenia. **UWAGA!** Odpisy listów z podziękowaniami od naszych klientów za 1-sza serję na żądanie wysyłamy bezpłatnie.
Robota pierwszorzędna!

Propozycja nadzwyczajna

Przeznaczenie! Światowej sławy psychografolog Szyller-Szkolnik, autor prac naukowych, redaktor pisma „Świt” (Wiedza Tajemna), opowie Ci, kim jesteś, kim być możesz? Nadeślij charakter pisma swój, lub zainteresowanej osoby, zakomunikuj imię, rok, miesiąc urodzenia, kawaler, żonaty. Otrzymasz szczegółową analizę charakteru, określenie zalet, wad, zdolności, przeznaczenie, jak również horoskop słynnego medjum M-lle Evigny. Wszystkim czytelnikom dziennika analizę wysłała się po otrzymaniu tylko 2 złotych (zamiast zł. 5). Osobiście przyjmuje od 12-7. Protokoły, odezwy, podziękowania najwybitniejszych osób słoiłcy. Warszawa, Psycho-Grafolog Szyller-Szkolnik, Piłkusa 25, — Gabinet redaktora.

P. S. Niniejsze ogłoszenie wyciąć i załuszczyć do listu.